

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA

KATEDRA GEOGRAFIE

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Geografická analýza výsledků parlamentních voleb

v Indii v roce 2009

Geographical Analysis of Results in Parliamentary Elections

in India in 2009

Autor: Zdeňka Picková

Vedoucí práce: RNDr. Miloš FŇUKAL, Ph.D.

OLMOUC 2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Zdeňka PICKOVÁ**

Studijní program: **B1301 Geografie**

Studijní obory: **Geografie**
Historie

Název tématu: **Geografická analýza výsledků parlamentních voleb v Indii v roce 2009**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem bakalářské práce je prostorová analýza volebního chování obyvatel Indie při parlamentních volbách v roce 2009. Autorka stručně charakterizuje politický systém země a zaměří se na diferenciaci volebního chování do úrovně jednomandátových volebních obvodů a na jeho souvislost se základními demografickými znaky obyvatelstva (zejména národnostní struktura). V závěru charakterizuje jádra volební podpory jednotlivých politických stran, provede jejich klasifikaci a postihne rozdíly stranické struktury v jednotlivých svazových státech.

Rozsah grafických prací: **Podle potřeb zadání**
Rozsah pracovní zprávy: **10 000 - 12 000 slov**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

V práci bude využit zejména datový soubor výsledků voleb zveřejněný na webových stránkách indické volební komise (General election 2009, <http://eciresults.nic.in/>). Ke tvorbě metodologické části práce bude využita politologická literatura zabývající se vývojem stranického systému v Indii a obecně literatura zaměřená na politicko-geografický výzkum voleb.

Namátkově jde např. o tituly:

Waguar, Ahmed - Kundu, Amitabh - Peet, Richard: New economic policy in India. Routledge 2009, 272 s. Subramanian, T.S.R.: Government in India. In Inside view. 212 s. Strnad, Jaroslav: Dějiny Indie. Nakl. Lidové noviny, Praha 2009, 1187 s. Němec, Petr - Ira, Jaroslav - Švábenská, Jana: Indie jako výzva a jako partner. Oeconomica, Praha 2007, 138 s.

Vedoucí bakalářské práce: **RNDr. Miloš Fňukal, Ph.D.**
Katedra geografie

Datum zadání bakalářské práce: **23. června 2009**

Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2010**

L.S.

Prof. RNDr. Juraj Ševčík, Ph.D.
děkan

Doc. RNDr. Zdeněk Szczyrba, Ph.D.
vedoucí katedry

dne

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci řešila sama a uvedla jsem veškerou použitou literaturu.

V Olomouci, dne 30. 4. 2010

.....

Podpis

Na tomto místě bych ráda poděkovala svému vedoucímu bakalářské práce RNDr. Miloši Fňukalovi, Ph.D. za trpělivost, cenné rady a pomoc během vypracovávání bakalářské práce.

Obsah

OBSAH.....	6
1. ÚVOD.....	7
2. CÍLE PRÁCE	8
3. METODY ZPRACOVÁNÍ	9
4. ADMINISTRATIVNÍ ČLENĚNÍ INDIE A POLITICKÁ CHARAKTERISTIKA	10
4.1. STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA INDICKÝCH STÁTŮ A TERITORIÍ	10
4.2. NÁBOŽENSKÁ CHARAKTERISTIKA INDICKÝCH STÁTŮ A TERITORIÍ	14
4.2. KONFLIKTNÍ OBLASTI V INDICKÉ REPUBLICE	15
5. CESTA K SOUČASNÉ DEMOKRACII V INDICKÉ REPUBLICE	19
5.1. POLITICKÝ A EKONOMICKÝ VÝVOJ INDIE OD 15. STOLETÍ DO ROKU 1914	19
5.2. POČÁTKY POLITICKÉ AKTIVITY V LETECH 1914 – 1945.....	20
5.3. POVÁLEČNÁ INDIE A POČÁTEK SAMOSTATNÉMU STÁTU 1946-1947	22
5.4. POČÁTKY INDICKÉ REPUBLIKY A VÝVOJ POLITICKÝCH STRAN 1947 – 1989.....	24
5.5. EKONOMICKÉ REFORMY A INDIE POD VEDENÍM BJP V 90. LETECH	27
5.6. OPĚTOVNÁ VLÁDA KONGRESU – VOLBY 2004	30
5.7. VÍTĚZSTVÍ KONGRESU VE VOLBÁCH 2009 A SOUČASNÁ SITUACE INDIE.....	32
6. GEOGRAFICKÁ ANALÝZA VOLEB DO LOK SABHA	33
6.1. VOLEBNÍ SYSTÉM V INDICKÉ REPUBLICE.....	33
6.1.1. <i>Charakteristika politických stran v Indii</i>	<i>35</i>
6.1.2. <i>Stručná charakteristika voleb v roce 1999</i>	<i>40</i>
6.1.3. <i>Stručná charakteristika voleb v roce 2004</i>	<i>42</i>
6.1.3. <i>Stručná charakteristika voleb v roce 2009</i>	<i>44</i>
6.2. PROSTOROVÁ STRUKTURA VÝSLEDKŮ VOLEB V ROCE 2009.....	45
6.3. PODMÍNĚNOST VÝSLEDKŮ VOLEB 2009.....	51
7. ZÁVĚR.....	52
8. SUMMARY	53
9. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	54
PŘÍLOHY	57

1. Úvod

Tato bakalářská práce se bude zabývat problematikou parlamentních voleb v Indii. V loňském roce 2009 se odehrály zatím poslední celostátní indické volby do Lok sabha (poslanecké sněmovny) a právě výsledky těchto voleb bude práce analyzovat. První svobodné volby se v Indii uskutečnily pět let po získání samostatnosti, v roce 1952 a bylo stanoveno, že se budou konat každých pět let, což vzhledem k neklidné situaci ve státě nebylo vždy dodrženo.

Stěžejní část práce pak tvoří charakteristika volebního systému v Indii, který je, s ohledem na velké množství a různorodost obyvatel, odlišný a složitější než český volební systém. V poslední části práce se bude autor věnovat geografické analýze parlamentních voleb z roku 2009, které budou porovnány s výsledky předchozích voleb z roku 2004.

Celá práce bude dokreslena několika tématickými mapami, které budou znázorňovat celkové výsledky voleb 2004 a 2009 pro jednotlivé volební obvody. Dále budou v příloze uvedeny mapy jader volební podpory politických stran s nejvyšším ziskem mandátů v Lok sabha.

Důvodem pro výběr tohoto tématu byl zájem o problematiku rozvojových zemí. Indie byla vhodným kandidátem, poněvadž je jednou z mála rozvojových zemí, kde se užívá angličtiny jako úředního jazyku, tudíž je předpokládáno, že většina pramenů k tématu bude k dispozici v tomto světovém jazyce.

Vzhledem ke stále rostoucímu významu Indie na světových trzích a mezinárodním poli, je dobré dozvědět se o politickém pozadí tohoto státu více. Práce může být přínosná pro vytvoření představy o politickém myšlení obyvatel v jednotlivých státech. Při zkoumání historie politického vývoje Indické republiky a jeho porovnání se současnými trendy, lze odvodit prognózy do budoucnosti, které mohou být užitečné v dalším jednání s tímto státem.

2. Cíle práce

Hlavním cílem práce je provést geografickou analýzu parlamentních voleb v Indii v roce 2009 pro jednotlivé volební obvody. Tato analýza se zabývá pouze celonárodními volbami do Lok sabha. Mezi další cíle patří stručné porovnání těchto výsledků s volbami z předchozího volebního roku 2004.

Volby budou analyzovány z geografického hlediska (na úrovni jednotlivých volebních obvodů) a v těchto obvodech bude sledováno rozložení volební podpory jednotlivým stranám. V úvahu bude brána i ekonomická úroveň státu a různé další aspekty (např. náboženské vyznání, orientace národního hospodářství apod.). V rámci této analýzy dojde také k určení volebních jader vybraných politických stran v parlamentních volbách v roce 2009.

Jako další cíl se zde objevuje porovnání změn volebních preferencí na úrovni jednotlivých států Indie mezi volbami v letech 2004 a 2009. V rámci této komparace budou také zkoumány současné trendy politického vývoje v Indii.

3. Metody zpracování

Vzhledem k aktuálnosti tématu bylo nezbytné čerpat zejména z internetových zdrojů, kde jsou informace aktualizovány rychleji než v knižní podobě. Pro část práce, která se zabývá historií politické situace v Indii byly využity publikace v češtině zabývající se souhrnnými dějinami státu a publikace v angličtině, zabývající se volebním systémem a jednotlivými státníky.

Pro popsání charakteru států využíval autor oficiální internetové zdroje těchto administrativních jednotek, které byly vytvořeny přímo regionálními vládami. K podkladům pro analýzu volebních výsledků a vytvoření map bylo využito oficiálních internetových zdrojů Nezávislé indické volební komise <http://eciresults.nic.in> a ověřených internetových zdrojů indických voleb <http://www.indian-elections.com>. Charakteristika obyvatelstva a náboženství byla provedena na základě údajů indického statistického úřadu (sčítání obyvatel) <http://www.censusindia.net>.

Mapový podklad byl použit stejný pro analýzu voleb 2004 i 2009. Pro tvorbu map byl použit program ArcGis 9 od společnosti ESRI a grafický program CorelDRAW Graphics. Část volebních obvodů je odlišná od obvodů administrativních, proto bylo nutné pracovat s jednotlivými mapami států a s mapami volebních distriktů.

Přepis názvů jednotlivých států, jména státníků a názvy politických stran jsou v práci uváděny českým přepisem, pro snadnější skloňování a také z důvodu čerpání z českých zdrojů. Pro názvy jednotlivých stran se v textu a v mapových přílohách užívají oficiální zkratky, které jsou v textu vysvětleny.

4. Administrativní členění Indie a politická charakteristika

Tato kapitola nejprve přibližuje politickou situaci v Indické republice, ve které žije 1 049 700 118 obyvatel (údaj z roku 2001).¹ Dále se věnuje celkové charakteristice subkontinentu z ekonomického, kulturního, sociálního a politického hlediska. Kapitola je zaměřena zejména na regionální specifika a také na konfliktní a problémové oblasti Indie, ať už se jedná o problémy nacionální či nábožensko-kulturní povahy.

4.1. Stručná charakteristika indických států a teritorií

Indická republika se od roku 2000, kdy byly provedeny poslední úpravy, dělí na 28 států a 7 teritorií. Přestože se členění států snaží respektovat etnické, kulturní a v severní části země i náboženské hranice, existuje mnoho neshod a separatistických, autonomistických či regionalistických skupin. Například v posledních letech nabylo na síle hnutí ve státě Ándhrapradeš, které po získání souhlasu federální vlády s největší pravděpodobností vyústí v jeho rozdělení na 2 státy². O vytvoření samostatného státu v rámci Indické republiky usiluje však celá řada dalších skupin. Některé muslimské či sikhské menšiny dokonce usilují o úplné odtržení od Indie. Mezi jednotlivými státy existují výrazné rozdíly v životní úrovni, vzdělanosti a vyspělosti obyvatel. Každý stát se pak podle velikosti dělí na několik distriktů.

Obr. 1: Mapa správního členění Indie

Zdroj k obr. 1:

Technologie Orbicon:
2010Delhi.com. 2010, 14. 4. 2010 /online/,
(cit. dne: 16.4. 2010),
<www.2010delhi.com/staticfiles/mapofindia.jpg>

¹ Ministry of Home Affairs: Census of India. 2001, 16. 1. 2007 /online/, (cit. dne: 23. 3. 2010),
<http://www.censusindia.gov.in/Tables_Published/Basic_Data_Sheet.aspx>

² Ramachandra Guha: Telangana utsav. 2006, 17.1. 2010 /online/, (cit. dne: 23. 3. 2010),
<<http://telanganautsav.wordpress.com/2010/01/18/telangana-the-29th-state-of-india/>>

Tab. 1: Socioekonomická charakteristika 28 indických států

Stručná charakteristika států z roku 2001 (poslední sčítání obyvatel)				
Stát	Počet obyvatel	počet distriktů	gramotnost (%)	podíl zemědělství (%)
Ándhrapradéš	76 210 007	23	61	63
Arunáčalpradéš	1 091 117	13	55	94
Ásám	26 655 528	23	64	70
Bihár	82 878 796	37	48	81
Džammú a Kašmír	10 069 917	14	55	80
Džhárkhand	26 906 428	18	54	65
Góa	1 343 998	2	82	70
Gudžarát	50 671 017	26	70	60
Harijána	21 144 564	19	69	65
Himáčalpradéš	6 077 248	12	77	93
Karnátaka	52 850 562	27	67	54
Kérala	31 841 374	14	91	60
Mádhjapradéš	60 385 118	29	64	75
Maháraštra	96 752 247	35	77	65
Manípur	2 293 896	9	69	67
Meghálaj	2 318 822	7	63	80
Mizóram	891 058	8	89	80
Nágaland	1 988 636	8	67	70
Paňdžáb	24 358 999	17	70	65
Rádžsthán	56 473 122	33	61	66
Sikkim	540 493	4	70	64
Tamilnádu	62 405 679	30	74	70
Tripura	3 199 203	4	74	70
Urísa	36 804 660	30	64	73
Uttaráňchal	8 489 349	13	72	90
Uttarpradéš	166 052 859	71	57	66
Západní Bengálsko	80 176 197	18	89	70
Celkem	1 011 666 850	544	-	-

Zdroje k tab. 1:

Ministry of Home Affairs: Census of India. 2001, 16. 1. 2007 /online/, (cit. dne: 31. 3. 2010),

<http://censusindia.gov.in/Tables_Published/Basic_Data_Sheet.aspx>

Vláda Indické republiky: Know India. 2005, 12. 1. 2010 /online/, (cit. dne: 31. 3. 2010),

<http://india.gov.in/knowindia/state_uts.php>

Ministerstvo statistiky a realizace programu: Census statistics. 2001, 5. 3. 2001 /online/, (cit. dne: 31. 3. 2010),

<<http://gov.bih.nic.in/Profile/CensusStats-01.htm>>

Výkonnou moc v Indické republice má vláda v čele s premiérem (v roce 2009 opět jmenovaný Manmohan Singh) a moc zákonodárnou Sněmovna lidu neboli Lok sabha, která je coby dolní komora volena přímo na funkční období pěti let. Horní komora parlamentu, která je volena nepřímo (členy regionálních vlád), se nazývá Rada států neboli Rajya sabha.³ Prezidentovy (od prezidentských voleb v roce 2007 prezidentka Pratibha Devisingh Patil)⁴ pravomoci zahrnují jmenování předsedy vlády, jmenování jednotlivých guvernérů, nejvyšších soudců, atd., právo

³ Filipský, Jan – Holman, Jaroslav – Strnad, Jaroslav – Vavrušková, Stanislava: Dějiny Indie. Praha 2003, s. 827.

⁴ Vláda Indické republiky: The President of India. 2007, 14. 4. /online/, (cit. dne: 16. 4. 2010), <<http://presidentofindia.nic.in/index.html>>

rozpustit parlament a v mimořádných situacích i právo vyhlásit národní nehodu, státní nehodu a finanční nehodu.⁵ V čele jednotlivých států stojí jmenovaní guverněři, kteří podobně jako indický prezident, nemají mnoho pravomocí. Hlavou každého státu je de facto ministerský předseda, pod nějž spadají veškerá ministerstva a sekretariáty.⁶ V Indii je možná vláda menšinové strany, dokud má podporu většiny členů Lok sabha. Lok sabha (545 členů) společně s Rajya sabha (280 členů) tvoří pilíř zákonodárné moci.⁷ Indie je federální republikou a 28 indických států má poměrně vysokou míru autonomie. Parlamentsy jednotlivých států se nazývají Vindhyan sabha a počet poslanců je odvislý od velikosti a lidnatosti státu. Pět ze sedmi teritorií nedisponuje zákonodárnou mocí, proto jsou podřízeny centrální vládě Indie. Dvě městská teritoria - Dillí a Puduččeri - zákonodárnou moc mají, proto je jejich míra autonomie téměř totožná s jednotlivými státy.⁸

Jednotlivé vlády států mají různé priority, mezi nejaktuálnější problémy patří zlepšování komunikační sítě, zintenzivňování zemědělství, podpora průmyslu, IT sektoru a cestovního ruchu. I přes intenzivní elektrifikaci, modernizaci a ekonomický růst Indie, je 70 % obyvatel Indie závislých na zemědělské výrobě. V zaostalejších částech země, např. v Uttaráňčalu, přesahuje podíl zemědělského obyvatelstva 90 %. Mezi typicky zemědělské oblasti dále patří Čhattísgarh, Džammú, Kašmír, Manípur, Meghálaj nebo Mizóram. Ve zbylých státech také pracuje většina obyvatel v zemědělství, ale HDP tvoří zejména rychle se rozvíjející terciérní sektor a průmysl. Mezi tyto oblasti patří zejména Karnátaka, se svým technologickým střediskem Bangalur, dále Harijána, Maharáštra, Kérala nebo Urísa, nazývaná střediskem vzdělávání ve východní Indii.⁹ Míra urbanizace se odvíjí od vyspělosti jednotlivých států. Ve většině z nich mnohonásobně převažuje podíl rurálního obyvatelstva nad urbánním.

Přibližně 80 % Indů se hlásí k hinduistickému náboženství, 14 % obyvatelstva tvoří muslimové a do zbylých 6 % se řadí buddhisté, křesťané, sikhové a džinisté. Dalším typickým znakem pro Indickou republiku je početní převaha mužů nad ženami. Pouze v některých distriktech vyspělejších států je tomu naopak.¹⁰

⁵ Hardgrave, Robert L. – Kochanek, Stanley A.: India: Government and Politics in a Developing Nation. USA 1986, 4. vydání, s. 67-71.

⁶ Vláda indické republiky: Know India. 2005, 12. 1. 2010 /online/, (cit. dne: 30. 3. 2010), <http://india.gov.in/knowindia/state_uts.php>

⁷ Vláda Indické republiky: Indian Parliament. 1999, 14. 4. 2010 /online/, (cit. dne: 14. 4. 2010), <<http://www.parliamentofindia.nic.in/>>

⁸ Vláda Indické republiky: Indian election. 1998, 15. 9. 2009 /online/, (cit. dne: 6. 4. 2010), <<http://www.indianelections.com/electoralsystem/>>

⁹ Vláda indické republiky: Know India. 2005, 12. 1. 2010 /online/, (cit. dne: 30. 3. 2010), <http://india.gov.in/knowindia/state_uts.php>

¹⁰ Ministry of Home Affairs: Census of India. 2001, 16. 1. 2007 /online/, (cit. dne: 30. 3. 2010), <http://censusindia.gov.in/Tables_Published/Basic_Data_Sheet.aspx>

Zemědělské výrobě dominuje extenzivní pěstování rýže, olejových palem, tabáku, čaje, bavlny, cukrové třtiny, koření a gumovníku. Dalšími zdroji obživy v primárním sektoru je těžba tropického dřeva nebo dolování surovin, zejména v Džhárkhandu, dále pak např. v Uríse (železo) nebo v Uttaráňčalu (vápenec a mramor). Ze sekundárního sektoru v Indii dominuje farmaceutický, chemický a elektrotechnický průmysl. Některé státy (např. Paňdžáb) se zaměřují na automobilový průmysl. Nejdůležitějším sektorem pro ekonomický vývoj Indie je terciér. Mimo cestovní ruch, který regionální vlády podporují, se Indická republika dostává mezi světovou špičku v informační technologii. Bangalur, vývojové středisko ve státě Karnátaka, výrazně napomáhá rozvoji IT a tím i vzestupu Indie. Města Dillí, Bombaj a Kalkata tvoří nejdůležitější centra republiky. Bombaj je považována za středisko financí a managementu a stát ve kterém leží (Maháraštra) je nazýván elektrárnou Indie. Elektrický proud je získáván převážně z vodních a tepelných elektráren. Nukleární energie se v Indii využívá spíše ve zbrojním průmyslu. Slibný rozvoj republiky brzdí vysoká míra nezaměstnanosti, rozbroje mezi jednotlivými kastami a kmeny a separatistická hnutí.¹¹

Nejběžnějšími používanými jazyky jsou hindština a angličtina, úředně uznáno je však dalších 16 jazyků. Mezi tyto úřední jazyky patří: bengálština, telugština, maharátština, tamilština, urdština, gudžarátština, kannadština, malajálámština, urijština, paňdžábština, asámština, kašmírština, sindhština, nepálština, kónkanština, manípurština a sanskrt. Mimo oficiální jazyky se používá dalších přibližně 1 600 různých jazyků a dialektů.¹²

Tab. 2: Socioekonomická charakteristika 7 teritorií indické republiky

Stručná charakteristika teritorií z roku 2001 (poslední sčítání obyvatel)		
Teritorium	Počet obyvatel	gramotnost (%)
Amandany a Nikobary	356 162	81
Čandígarh	900 635	82
Dádra a Nágari Havéli	220 490	60
Daman a Díu	158 204	81
Dillí	13 782 976	82
Lakšadvíp	60 650	88
Puduččéri	974 345	82
Celkem	16 453 462	-

Zdroje k tab. 2:

Vláda indické republiky: Know India. 2005, 12. 1. 2010 /online/, (cit. dne: 31. 3. 2010),

<http://india.gov.in/knowindia/state_uts.php>

Ministry of Home Affairs: Census statistics. 2001, 5. 3. 2001 /online/, (cit. dne: 31. 3. 2010)

<<http://gov.bih.nic.in/Profile/CensusStats-01.htm>>

¹¹ Vláda indické republiky: Know India. 2005, 12. 1. 2010 /online/, (cit. dne: 30. 3. 2010),

<http://india.gov.in/knowindia/state_uts.php>

¹² Filipský, Jan – Holman, Jaroslav – Strnad, Jaroslav – Vavrušková, Stanislava: Dějiny Indie. Praha 2003, s. 893.

V čele každého ze sedmi teritorií stojí generální guvernér nebo administrátor, kteří jsou dosazováni prezidentem Indické republiky. Regionálním vládám chybí zákonodárná moc (kromě teritorií Dillí a Puduččéri), proto se nejdůležitější složkou stává moc výkonná. V čele obdoby ministerstev stojí sekretáři, kteří spolupracují podle pokynů centrální vlády. Teritoria jsou velmi malá území, často samotná města nebo ostrovy. Mezi nejvyspělejší patří Čandígarh, které je hlavním městem Paňdžábu a zároveň Harijány. Město je proslulé jako centrum informačních technologií, administrativy a kultury. Dalším vyspělým teritoriem je Puduččéri, ve kterém se také nejefektivněji rozvíjí IT sektor. Nejzaostalejší jsou pak ostrovní oblasti (Andamany a Nikobary a Lakšadvíp) nebo teritorium Dádra a Návar Havéllí, které dosud není dostatečně elektrifikováno a obyvatelé se živí zejména zemědělstvím.¹³

4.2. Náboženská charakteristika indických států a teritorií

Mimo 80 % hinduistů, dělících se na více než 2 000 různých kast, a 14 % muslimů, žijí na Indickém subkontinentu buddhisté, sikhové, džinisté, křesťané a mnoho dalších náboženských skupin. V severozápadní část Indie existuje komplikované soužití hinduistů, muslimů a sikhů. Severovýchod je naproti tomu typický výrazným počtem křesťanského obyvatelstva, kteří zde koexistují s hinduisty a muslimy.¹⁴ V ostrovních částech teritorií je velice rozšířen animismus. Na ostrovech Lakšadvíp má většinu islámské obyvatelstvo a jinde převažující hinduistické obyvatelstvo zde tvoří menšinu. V Čandígarhu žije okolo 16 % sikhů, dále zejména hinduisté. Menšinovými náboženstvími jsou zde islám a křesťanství. V Dillí a dalších indických teritoriích mají tradičně většinu hinduisté a významné menšiny jsou muslimové a křesťané. V hlavním městě žijí také menšinové skupiny téměř všech vyznání.¹⁵ Téměř 7 % obyvatel Indie zahrnuje původní obyvatele, žijící v kmenech, které jsou pod ochranou vlády státu, na jehož území se kmen nachází. Členové každého kmene obývají malé území, na kterém používají vlastní jazyk a od hinduistů se často liší zvyky i životním stylem.¹⁶

Ve všech oblastech centrální Indie dominuje hinduistické náboženství. Madhjadpradéš, která leží ve středu Indického subkontinentu, patří mezi typické příklady. Zároveň se zde menšinově vyskytují téměř všechna světová náboženství. Hinduisté (s výraznými menšinami muslimů a křesťanů) početně převažují také ve státech Asám, Góa a Gudžaráť.¹⁷ Ve východních státech Meghálaj, Mizóram a Nágáland tvoří, v důsledku četných misionářských působení, 70 % obyvatel křesťané a

¹³ Vláda indické republiky: Know India. 2005, 12. 1. 2010 /online/, (cit. dne: 31. 3. 2010), <http://india.gov.in/knowindia/state_uts.php>

¹⁴ Vláda indické republiky: Know India. 2005, 12. 1. 2010 /online/, (cit. dne: 31. 3. 2010), <http://india.gov.in/knowindia/state_uts.php>

¹⁵ Ministry of Home Affairs: Census of India. 2001, 16. 1. 2007 /online/, (cit. dne: 31. 3. 2010), <http://censusindia.gov.in/Tables_Published/Basic_Data_Sheet.aspx>

¹⁶ Hardgrave, Robert – Kochanek, Stanley: India. Government and Politics in a Developing Kation, USA, 1986, s. 5-9.

¹⁷ Ministry of Home Affairs: Census of India. 2001, 16. 1. 2007 /online/, (cit. dne: 31. 3. 2010), <http://censusindia.gov.in/Tables_Published/Basic_Data_Sheet.aspx>

zbylých 30 % zejména hinduisté s muslimy.¹⁸ Buddhisté žijí zejména ve státech Uttarpraděš a Himáčalpraděš, kde jsou po hinduistech druhou nejpočetnější vrstvou obyvatel. Džinisté se výrazněji prosadili pouze ve státě Gudžarát, kde tvoří 1 % populace. V Džammú a Kašmíru spolu kontrastují distrikty s převahou muslimů (Kašmír), hinduistů (Džammú) a buddhistů (Ladakh).¹⁹ Ve státě Paňdžáb žije téměř 60 % sikhů, ostatní náboženství jsou zde v menšině.²⁰

4.2. Konfliktní oblasti v Indické republice

V Indické republice probíhají v současné době tři druhy konfliktů – dlouhodobé mezinárodní konflikty, konflikty mající charakter občanské války a ozbrojené etno-religiózní konflikty.²¹ Převážná většina konfliktů v Indii byla zapříčiněna právě nábožensko-etnickými důvody a odehrává se buď na ekonomické periferii (např. v nejhudších státech Bihár, Džarkhand a Čhattisgarh probíhají konflikty podporované maoistickou Komunistickou stranou – Marxisticko-Leninistickou), nebo na periférii geografické (SV a SZ Indie, kde je patrné latentní napětí mezi muslimy a hinduisty a také mezi hinduisty a křesťany).²²

Do dnešních dní přetrvávají na severozápadních hranicích ostré spory, neboť ani Indie ani Pákistán nesouhlasí se stanovenou hranicí z roku 1947, kdy bylo území Kašmíru po první indicko-pákistánské válce rozděleno mezi tyto dva státy.²³ Původně byl Kašmír, poté, co oba státy získaly samostatnost, díky sikhskému maháradžovi (Hari Singh), který stál v jeho čele, začleněn do liberálnější Indie, což ale vyvolalo nespokojené reakce většinového muslimského obyvatelstva. Rozdělení kašmírského území je všemi zúčastněnými stranami považováno za dočasné řešení. Pákistánská vláda prosazuje kašmírský plebiscit, v němž by Kašmířané rozhodli, zda jejich stát bude součástí Indie nebo Pákistánu a věří, že převaha muslimů by rozhodla ve prospěch Pákistánu. Na druhou stranu Indie považuje Kašmír za své legitimní území a sami obyvatelé Kašmíru by preferovali samostatný, nezávislý stát.²⁴ Roku 1962 se situace ještě více zkomplikovala Kartografickou válkou s Čínou, která ve výsledku získala severní část indického státu Arunáčalpraděš a část území Kašmíru, které považuje za součást Tibetu, který je nyní pod její okupací. Hraniční spory Indie s Čínskou lidovou republikou nejsou dořešeny dodnes.²⁵ Po třech válkách, mnoha povstáních a atentátech se situace na konci prvního desetiletí 21. století uklidnila, i

¹⁸ Vláda státu Mizoram: Mizoram. 2008, 14. 4. 2010 /online/, (cit. dne: 14. 4. 2010), <http://mizoram.nic.in/about/popu_by-reli.htm>

¹⁹ BBC:BBC News. 2000, 31. 3. 2010 /online/, (cit. dne: 31. 3. 2010), <http://news.bbc.co.uk/2/shared/spl/hi/south_asia/03/kashmir_future/html/>

²⁰ Ministry of Home Affairs: Census of India. 2001, 16. 1. 2007 /online/, (cit. dne: 31. 3. 2010), <http://censusindia.gov.in/Tables_Published/Basic_Data_Sheet.aspx>

²¹ Festa, David – Novotný, Josef - Tomeš, Jiří a kol: Konflikt světů a svět konfliktů. Praha 2007, s. 167.

²² Festa, David – Novotný, Josef - Tomeš, Jiří a kol: Konflikt světů a svět konfliktů. Praha 2007, s. 161.

²³ Weissová, Šárka: Atlas mezinárodních vztahů. Plzeň 2007, s. 27.

²⁴ Filipický, Jan: Indie. Stručná historie států. Praha 2008, s. 114-116.

²⁵ Gopal, Sarvepalli: Jawaharlal Nehru. A Biography. New Delhi 1995 (druhé vydání), s. 279-311.

když stát Džamá a Kašmír zůstává v dnešní době pod kontrolou indických ozbrojených jednotek.²⁶ Spory o území vede Indie i s dalším sousedním státem, Bangladéší. Obě strany usilují o Mooreovy ostrovy, Jižní Tallpaty a ostrov Purbasha, důležitější jsou však snahy o demilitarizaci říčních úseků hranic, blízko nichž se vyskytují enklávy sousedního státu.²⁷

Tab. 3: Prostorové a náboženské rozdělení oblasti Kašmír v roce 2009

Administrativní členění Kašmíru s ohledem na náboženské rozložení							
Stát	Podíl (%)	Oblast	Počet obyvatel (mil.)	Muslimové (%)	Hinduisté (%)	Buddhisté (%)	Ostatní (%)
Indie	43	Kašmír	4	94	4	méně než 1	1
		Džammú	3	30	65	méně než 1	4
		Ladakh	0,25	46	1	50	3
Pákistán	37	Gilgit-Baltistan	1	98	méně než 1	méně než 1	1
		Azad Kašmír	2,6	98	méně než 1	méně než 1	1
Čína	20	Aksai Chin	nezjištěno	nezjištěno	nezjištěno	nezjištěno	nezjištěno
		Saksgam	nezjištěno	nezjištěno	nezjištěno	nezjištěno	nezjištěno

Zdroj k tab. 3:

BBC: BBC News. 2000, 31. 3. 2010 /online/, (cit. dne: 31. 3. 2010),

<http://news.bbc.co.uk/2/shared/spl/hi/south_asia/03/kashmir_future/html/>

Vnitropolitické konflikty se vyznačují svojí stabilitou a koncentrovaností na jednom místě.²⁸ Rozmístění a intenzita konfliktů se odvíjí od sídelních míst původních kmenů, poměru jednotlivých náboženství v regionu, politice regionálních stran nebo soužití jednotlivých hinduistických kast (např. donedávna probíhala potyčka mezi příslušníky vyšších a nižších kast v Biháru). Odlišné zvyky, jazyk a tradice zvýrazňují v indické společnosti příslušníky jednotlivých kmenů. Tyto kmeny v některých případech bojují proti sobě, např. v Nágalandu do konce 20. století probíhal ozbrojený konflikt mezi místními lidmi kmene Nági, kteří hájili své území, a nomádkým kmenem Kuki z Barmy. Příměří bylo uzavřeno v roce 1997, ale napětí zde stále trvá.²⁹ Nacionalismus Nági se promítl do vytvoření politické separatistické strany Národní nágalandský socialistický koncil. Často jsou členové kmenů zainteresovaní do politických sporů, jako např. v Maháraštre, kde soupeří zastánci znesvářených stran Kongresu a Komunistické strany Indie. Ve státě Čhattisgarh se odehrávají boje mezi státem podporovanou militaristickou organizací Salwa Jujum a místní maoistickou Komunistickou stranou – Marxisticko-Leninistickou, která se pokouší o omezení demokracie. Několik kmenů bylo z důvodu bezpečnosti donuceno k přestěhování, proto se někteří kmenoví příslušníci také zapojili do bojů.³⁰ Další kmeny byly donuceny vystoupit i proti

²⁶ Murtaza Shibli: Kashmir Affairs. 2001, 14. 1. 2009 /online/, (cit. dne: 31. 3. 2010), <<http://www.kashmiraffairs.org/>>

²⁷ Weissová, Šárka: Atlas mezinárodních vztahů. Plzeň 2007, s. 29.

²⁸ Festa, David – Novotný, Josef - Tomeš, Jiří a kol: Konflikt světů a svět konfliktů. Praha 2007, s. 161.

²⁹ Pieter Steyn: Wars on the world. 2000, 12. 5. 2008 /online/, (cit. dne: 2. 4. 2010),

<<http://www.onwar.com/aced/data/november/nagaland1954.htm> >

³⁰ Simo Hellsten: War resisters international. 2009, 25. 10. 2010 /online/, (cit. dne: 5. 4. 2010),

<<http://www.wri-irg.org/node/9618>>

centrální vládě, zejména kvůli modernizaci a ekonomickému vzrůstu státu. Kmeny Karasů a Sentinelů, jež byly donedávna izolované, nyní omezuje stále se zvyšující podíl turistů, osadníků a pytláků, v Džhárkhandu protestují proti uranovému dolu, který má na místní neblahý vliv, a obyvatelé oblasti Kaliapani se bouří proti zdejším olejářským firmám a jejich odpadům.³¹

Náboženské konflikty mají zejména širší geografický rozsah a hlubší dopad na obyvatele. Mimo mezinárodní náboženský konflikt mezi muslimy a hinduisty v Kašmíru probíhaly také jedny z nejkrvavějších potyček mezi příslušníky těchto dvou náboženství také v Gudžarátu. Nejsilnější vlna konfliktu proběhla roku 1969, při níž bylo zabito přes 2 500 lidí. Situace se znovu vyhroutil roku 2002, kdy byly v potyčkách zabity další tisíce lidí. Do konfliktu se vložila i Vishva Hindu Parishad (Světová hinduistická rada) a od roku 2003 konflikt pomalu ustával, až o dva roky později téměř utichl³². V dalším, dosud nestabilizovaném státě, Paňdžábu, žije 80 % ze 16 milionů indických sikhů a tvoří zde 2/3 obyvatelstva. Podobně jako v Kašmíru se i zde objevily první náznaky konfliktu nedlouho po vytvoření samostatné Indie. Sikové požadovali samostatný sikhský stát s úředním jazykem paňdžábí. Aby se předešlo separatistickému hnutí, bylo území severovýchodní Indie v roce 1966 rozděleno na Punjab a Haryanu, jimž zůstalo společné hlavní město. Tento postup však sikhskou otázku nevyřešil. Roku 1977 se hnutí znovu obnovilo a největší intenzity nabílo v 80. letech 20. století, kdy se Indira Gándhiová snažila o co největší centralizaci země. Vůdci povstání byli pozatýkáni, což podnítilo sikhské obyvatelstvo k vytváření ozbrojených separatistických skupin. Povstání extrémistů bylo krvavě potlačeno roku 1984 ve Zlatém chrámu, svatyni sikhů. Několik týdnů poté byl masakr pomstěn vraždou premiérky, která stála za ničivou operací proti sikhům, nazývanou Modrá hvězda. Příběh byl uzavřen o rok později a trvalo až do roku 1987, kdy byl paňdžábský parlament rozpuštěn a stát byl spravován přímo federací. Změna nastala až roku 1997, kdy byla odstraněna náboženská i politická omezení sikhů (zprísňená po vraždě premiérky Gándhiové).³³ Situace se v současné době zlepšila v důsledku zvolení sikhských představitelů do parlamentu.

Konflikty, kde proti sobě stojí hinduisté a křesťané, jsou obvyklé na severovýchodě země, kde v důsledku působení mnoha misionářů převládá křesťanské obyvatelstvo. V Mizóramu se podařilo konflikt vyřešit smírem a v dnešní době se situace vcelku uklidnila a probíhají zde pouze boje mezi kmeny Khaki a Garo, na druhou stranu Meghálaj se v důsledku konfliktu propadá do stále hlubší finanční i politické krize. Hinduistický Manipur, tvořící hinduistickou enklávu mezi křesťanskými státy, se pokoušel o odtržení od Indie, ale v současné době se zdejší situace stabilizovala.

³¹ Festa, David – Novotný, Josef - Tomeš, Jiří a kol: Konflikt světů a svět konfliktů. Praha 2007, s. 274.

³² Ploughshares: Armed conflicts report. 2002, 12. 1. 2006 /online/, (cit. dne: 5. 4. 2010), <<http://www.ploughshares.ca/libraries/ACRText/ACR-IndiaGujarat.html>>

³³ John Pike: Global security. 2000, 31. 3. 2010 /online/, (cit. dne: 31. 3. 2010), <<http://www.globalsecurity.org/military/world/war/punjab.htm>>

Separatistické tendence se projevovaly i ve státě Tripura, jehož vláda byla přesvědčena o ekonomickém znevýhodnění kvůli jeho excentrické poloze.³⁴ Ve státech s menšinovou křesťanskou populací většinou k výrazným střetům s hinduisty nedochází, výjimkou je pouze stát Urísa, kde po zavraždění člena Mezinárodní hinduistické rady došlo roku 2008 k pogromům na křesťany. Následky pálení kostelů, demolice domů a vraždění lidí nejsou dosud odstraněny.³⁵

V současné době se chýlí ke konci také separatistické napětí ve státě Ándhrapraděš, které prostupuje dějiny státu již od roku 1956. Vnitrozemská část státu, Telangána, usiluje o své odtržení od Ándhrapraděše a vytvoření 29. autonomního indického státu z ekonomických a mimo jiné i historických důvodů.³⁶

Obr. 2 *Mapa tradičních regionů Andhrapraděše:*

Zdroj k obr. 2:

Michael Jubel: Nazar. 2009, 23. 1. 2010 /online/, (cit. dne: 31. 3. 2010), <<http://nazaronline.net/wordpress/wp-content/uploads/2010/01/map-telangana-copy-300x283.jpg>>

Specifický konflikt se odehrává v Asámu, kde soupeří asijské obyvatelstvo s Bengálci o ložiska ropy a čajovníkové plantáže. Ekonomicky stát brzdí uprchlíci z Bangladéše, kteří se zde snaží usadit.³⁷ Sousední Bengál řeší separatistické tendence bohatší severní části (Gorkhaland), obývané kmenem Gorkhů. V oblasti bojů, které zasahují i do sousedního státu Simkám, je ochromen cestovní ruch, průmysl, i zemědělství. Bengálská vláda separaci odmítá.³⁸

³⁴ Institut pro management konfliktů: National Liberation Front of Tripura. 2001, 12. 7. 2002, (cit. dne: 2. 4. 2010), <http://www.satp.org/satporgtp/countries/india/states/tripura/terrorist_outfits/nlft.htm>

³⁵ Vu, A. Michelle: The christian post. 2006, 10. 11. 2008 /online/, (cit. dne: 2. 4. 2010), <<http://www.christianpost.com/article/20081110/orissa-braces-for-more-hindu-christian-conflict/index.html>>

³⁶ Sitharaman Narmala: Telangana utsav. 2006, 17.1. 2010 /online/, (cit. dne: 31. 3. 2010), <<http://telanganautsav.wordpress.com/2010/01/18/telangana-the-29th-state-of-india/>>

³⁷ Indian Express Group: Express India. 2008, 5. 4. 2010 /online/, (cit. dne: 5. 4. 2010), <<http://www.expressindia.com/latest-news/Assam-conflict-leaves-47-dead-87k-homeless/370424/>>

³⁸ Chattopadhyay, Sankar Suhrid: Frontline. 2008, 18. 5. 2008 /online/, (cit. dne: 2. 4. 2010), <<http://www.hinduonnet.com/fline/fl2514/stories/20080718251413000.htm>>

5. Cesta k současné demokracii v Indické republice

Tato kapitola pojednává o historickém vývoji států na Indickém poloostrově od koloniálních dob až po současnou situaci ve sjednoceném státě Indická republika. Pro zachycení všech důležitých momentů, které postupně utvářely konečnou podobu státu, bylo nezbytné zajít až k počátkům dobývání indického území Portugalci, Francouzi a Brity v 15. století. Závěr kapitoly se zaměřuje na současnou politickou a ekonomickou situaci Indie, stručné výsledky posledních parlamentních voleb (2009) a diplomatické styky státu.

5.1. Politický a ekonomický vývoj Indie od 15. století do roku 1914

Dvě listiny jsou považovány za ohraničení koloniální epochy Indického poloostrova. První listinou je bula papeže Mikuláše V., v níž povoluje Jindřichu Portugalskému christianizovat a obchodně dobýt dálnou Indii, a druhá důležitá listina, která vstoupila v platnost 14. srpna 1947, ukončuje britskou koloniální nadvládu a ponechává Indii samostatnost. Suverenita států (převážně muslimských) na Indickém poloostrově byla omezována od počátku 16. století v důsledku námořní expanze Evropanů. Po vzniku britské Východoindické společnosti v roce 1600 získala část Indie oficiálně status britské kolonie, okolní knížecí státy zůstaly nezávislé. Na Indickém poloostrově soupeřily s Anglií o území dva další státy – Francie a Portugalsko. V šedesátých letech 18. století byli rivalové Anglie vojensky vytlačeni a v držení jim zůstalo pouze několik přístavů.³⁹

První událostí, která se zapsala do dějin svobody Indie, je velké indické povstání v letech 1857 – 1859, které bývá označováno jako 1. válka za indickou nezávislost. Toto povstání začalo na severu Indie a nejprve se šířilo mezi žoldněřskými indickými posádkami, které sloužily Východoindické společnosti, a později se rozrostlo na širší vrstvy obyvatel. Rolníci se bouřili proti neúměrnému zdanění, řemeslníci proti agresivní konkurenci britského zboží, statkáři proti četným konfiskacím půdy a tradiční hinduisté či muslimové proti britským reformám víry. Mezi povstalci se rozšířila zpráva o zlomení britské nadvlády a následně nastalo masakrování britských důstojníků i všech Evropanů, kteří nestačili uprchnout.⁴⁰ Obnovení mírového stavu nastalo až v roce 1859 po zradě vůdců povstání a jejich porážce. Britové se však z tohoto povstání poučili a došlo k několika podstatným změnám. Bylo zřízeno ministerstvo pro Indii, které mělo oblast na starosti místo Východoindické společnosti. Loajalitu knížat si Britové zajistili prohlášením neměnnosti hranic jednotlivých knížectví, z nichž se některá stala součástí britského státu. Důležitou se stala také deklarace o rovnoprávnosti indických poddaných s britskými. Indie sice zůstala nadále kolonií, ale získala část práv a samosprávy státu do svých rukou.⁴¹

³⁹ Pilát, Jan: *Dobyvatelé, proroci, patrioti. Pět indických staletí*. Praha 1965, s. 18-76.

⁴⁰ Filipický, Jan: *Indie. Stručná historie států*. Praha 2008, s. 75-76.

⁴¹ Filipický, Jan: *Indie. Stručná historie států*. Praha 2008, s. 79-80.

Roku 1877 byla v Delhi (Dillí) korunována královna Viktorie na císařovnu a Indie se stala císařstvím. Titul indický císař/indická císařovna pak nosili dědičně panovníci Velké Británie a Indie byla spravována místokráli britského původu⁴². V průběhu šedesátých a sedmdesátých let 19. století postupně narůstalo národní hnutí a nacionalismus Indů, spojený se vznikem tématických sdružení, i když nesmrtelným symbolem svobody Indie se stal až Móhandas Karamčand Gándhí, který pozvedl činnost první indické politické strany a přejitím do jejího čela zosobnil nároky Indů na svobodu a samostatnost ve dvacátých a třicátých letech 20. století.⁴³ První politické seskupení Indický národní kongres - Indian National Congress (dále jen Kongres) - vznikl 28. prosince 1885 na shromáždění 72 delegátů z různých částí Indie. Mezi tyto delegáty patřili nejen liberálně smýšlející Indové, ale i liberálové britští. Hlavním programem nově vzniklé strany byly politické a správní reformy, např. celní ochrana domácího průmyslu, reformy soudnictví, přístup Indů k vyšším úřadům atd.⁴⁴

5.2. Počátky politické aktivity v letech 1914 – 1945

Indie a Pákistán byly první státy pod vlivem Velké Británie, ve kterých byly zformulovány požadavky na autonomii a později úplnou samostatnost.⁴⁵ Mezi liberály, kteří chtěli rozvíjet program samostatnosti v rámci dominia, a radikály, usilující o samostatný stát Indie, vypukly spory. Nepokoje byly provázeny ozbrojenými střety, které nakonec vedly ke kýženým politickým reformám. Po utichnutí této revolty se novým důvodem k nepokojům stala první světová válka.⁴⁶ Indie vstoupila nuceně do války po boku Británie, což jí dávalo naději na nové poválečné uspořádání státu. Během války bylo proneseno mnoho slibů ze strany tehdejšího britského krále Jiřího V. vůči Indii, které nedošly naplnění. Poválečná éra je charakteristická slibným nástupem Gándhího do čela kongresu, ale také návratem britské politiky k omezování indické samosprávy. Gándhího metody boje za svobodu byly nezvyklé, namísto ozbrojeného odporu prosazoval toleranci, nenásilné odpírání spolupráce s Brity a protestní hladovky.⁴⁷ Po několika ozbrojených střetech mezi Brity a radikály se Indie dočkala několika změn. Proběhly tzv. Montaguovy-Chelmsfordovy reformy, kdy Indie získala přímé volební právo, byla přijata do ženevské Společnosti národů, získala fiskální autonomii a Britové také zjednodušili podmínky pro přijímání Indů do státní správy. Spravování jedenácti provincií podléhalo guvernérům, kteří sice spadali pod místokrále, ale měli určitou míru samostatného rozhodování.⁴⁸

⁴² Novotný, Lukáš: Kdo, kdy, kde vládl!. Praha 2005, s. 114.

⁴³ Krása, Miloslav – Marková, Dagmar – Zbavitel, Dušan: Indie a Indové. Od dávnověku k dnešku. Praha 1997, s. 223.

⁴⁴ Filipický, Jan: Indie. Stručná historie států. Praha 2008, s. 81-84.

⁴⁵ Veselý, Zdeněk: Dějiny mezinárodních vztahů. Plzeň 2007, s. 380.

⁴⁶ Filipický, Jan: Indie. Stručná historie států. Praha 2008, s. 85-87.

⁴⁷ Krása, Miloslav – Marková, Dagmar – Zbavitel, Dušan: Indie a Indové. Od dávnověku k dnešku. Praha 1997, s. 224.

⁴⁸ Filipický, Jan – Holman, Jaroslav – Strnad, Jaroslav – Vavrušková, Stanislava: Dějiny Indie. Praha 2003, s. 795-803.

Další reakci po 1. světové válce vyvolaly dvě „britské zrady“, kdy britská vláda přislíbila ponechat území bývalé Osmanské říše v rukou muslimských předáků (kam by se případně mohli indiští muslimové přestěhovat), a namísto toho jej rozdělila na mandáty pod britskou správou. Na tento popud probíhalo v letech 1920 – 1922 *hnutí nespolutpráce*, plně podporované a organizované Gándhím, který nejprve stanul v čele muslimské nespolutpráce, a později o správnosti tohoto hnutí přesvědčil i Kongres.⁴⁹ Týkalo se zejména bojkotu britského zboží, úřadů, škol a placení daní. Situace se vyhrotila roku 1921 při návštěvě knížete waleského, kdy došlo k násilnostem na obou stranách a hnutí nespolutpráce muselo být zastaveno.⁵⁰ Dva hlavní představitelé, Gándhí a Nehru, byli zatčeni Brity, kteří se za každou cenu snažili zlomit odpor Indů a co nejvíce rozvrátit jednotu hnutí.⁵¹ Po tomto neúspěchu národní hnutí na téměř deset let umlká. Během těchto let se Kongres přetransformoval z honorační strany na masovou a roku 1925 vzniká další strana – Komunistická strana Indie.⁵²

Ačkoliv první indická politická strana Indický národní kongres vznikla již roku 1885, reálnější perspektiva osamostatnění se projevila až v třicátých a čtyřicátých letech 20. století, díky různým metodám Džavaharlála Nehru. Do té doby snahy o osamostatnění troskotaly na rivalitě čtyř stran: Velké Británie, hájící svá „práva“ v dominiu, Indického národního kongresu v čele s levicovým Džavaharlálem Nehru, prosazujícím svobodné volby a větší federalizaci Indie, Muslimské ligy, která zdůrazňovala práva muslimů, a místních stran v provinciích, které si ustavovaly vlastní vlády a způsobily v některých částech prohru Kongresu. Velkým pokrokem ve třicátých letech bylo postupné narůstání politické autonomie a větší účasti Indů na správě země, která s sebou na druhou stranu bohužel přinášela vnitřní rozpory.⁵³ V polovině třicátých let Kongres poprvé okusil skutečnou moc a později se mohl účelně opřít o radikální Nehruovu Ligu nezávislosti, která vznikla v polovině dvacátých let. O reformách v indické ústavě a novém uspořádání státu se jednalo opět na počátku třicátých let na třech konferencích v Londýně a již zde padl návrh na oddělení hinduistického a muslimského státu. Muslimské lize, v čele s Muhammadem Alím Džinnáhem, poté trvalo několik let, než si projekt vlastního, čistě muslimského státu Pákistán, prosadila. Díky četným vyjednáváním, *hnutí občanské neposlušnosti* a Gándhího hladovkám, byly přijaty kroky ke zrovnoprávnění tzv. nedotýkatelných, nebo bylo např. odsouhlaseno omezené volební právo pro ženy. Prohloubení samosprávy Indie se ještě v tuto dobu nepodařilo prosadit a místokrál byl nadále svrchovanou hlavou státu.⁵⁴

⁴⁹ Pilát, Jan: *Dobyvatelé, proroci, patrioti. Pět indických staletí*. Praha 1965, s. 215-238.

⁵⁰ Filipický, Jan: *Indie. Stručná historie států*. Praha 2008, s. 94-99.

⁵¹ Veselý, Zdeněk: *Dějiny mezinárodních vztahů*. Plzeň 2007, s. 381.

⁵² Filipický, Jan: *Indie. Stručná historie států*. Praha 2008, s. 94-99.

⁵³ Filipický, Jan – Holman, Jaroslav – Strnad, Jaroslav – Vavrušková, Stanislava: *Dějiny Indie*. Praha 2003, s. 809-811.

⁵⁴ Filipický, Jan – Holman, Jaroslav – Strnad, Jaroslav – Vavrušková, Stanislava: *Dějiny Indie*. Praha 2003, s. 795-811.

Pro budoucí státy Indii a Pákistán se zlomovým obdobím stala druhá světová válka. Tehdejší generální guvernér⁵⁵ markýz z Linlithgowu Indům pouze oznámil fakt, že jsou ve válce s Německem, aniž by s Kongresem cokoliv konzultoval. Po prvotním šoku se nejsilnější politická strana nakonec rozhodla podpořit záměry a válečné cíle Velké Británie, pod podmínkou příslibení poválečné samostatnosti.⁵⁶ Po vyhýbavé odpovědi Britů, kteří vzhledem k válečné situaci nemohli nic slibovat, vyzval Nehru v říjnu provinční kongresové vlády k demisi. Nekongresové vlády zůstaly ve funkcích.⁵⁷ Ještě roku 1942 se britský válečný kabinet snažil Indii nabídnout poválečný statut dominia Indický svaz, ale návrh byl odmítnut jak Kongresem, tak i Muslimskou ligou. Téhož roku Kongres spustil hnutí *Opust'te Indii!* a žádal odchod všech Britů z Indického poloostrova. Gándhí očekával vyjednávání ve prospěch Indie, ale namísto vyjednávání bylo zatčeno celé vedení Kongresu.⁵⁸ Odpor se však stačil rozšířit a na mnoha místech došlo ke krvavým střetům. Revoluce byla potlačena s masivním nasazením vojenské síly a některá ohniska napětí přetrvávala až do roku 1943. Do konce války pak území Indie zůstalo pod vojenskou správou Britů.⁵⁹

5.3. Poválečná Indie a počátek samostatnému státu 1946-1947

V závěru války muslimové příslibili podporu Kongresu pod podmínkou plebiscitu v muslimských oblastech budoucí hinduistické Indie (ZS a SV část). Obyvatelé těchto území se měli rozhodnout, zda chtějí vytvořit samostatný muslimský stát nebo zůstat pod správou Indické republiky.⁶⁰ Na rozdíl od všech předchozích všeobecných voleb, kdy měl Kongres vždy jasnou převahu, získala Muslimská liga ve volbách do ústavodárného shromáždění 1945/1946 nezanedbatelný počet míst. Zprvu se poválečná situace vyvíjela ve prospěch přijetí třístupňové federace – skupina A s hinduistickou většinou (Bombaj, Madrás, Spojené provincie, Bihár, Urísa a Centrální provincie), skupina B s muslimskou většinou (Paňdžáb, Sindh, Balúčistán a SZ pohraniční provincie) a skupina C se smíšeným obyvatelstvem (muslimské Bengálsko a hinduistický Asám). Každá část měla mít vlastní omezenou samosprávu. Nezávislá knížectví se měla přerozdělit do sousedících skupin.⁶¹ Náboženské zájmy předčily zájmy celoindické a z podnětu protikongresové Muslimské ligy se 16. srpna 1946 v Kalkatě rozpoutal nejkrvavější konflikt od povstání z roku 1857 „Den přímé akce“. Tentokrát se navzájem vyvražďovali muslimové a hinduisté.⁶² V září téhož roku byl do čela prozatímní vlády jmenován činný Nehru a vstoupila do ní formálně i Muslimská liga, která ovšem bojkotovala činnost Ústavodárného shromáždění a později vytvořila vlastní Pákistánské shromáždění.

⁵⁵ Titulatura britských funkcionářů v Indii se v různých publikacích rozchází, zejména v letech 1936-1950. Dějiny Indie zůstávají při místokráli, ale např. kniha Kdo, kdy, kde vládl v těchto letech uvádí generální guvernéry.

⁵⁶ Veselý, Zdeněk: Dějiny mezinárodních vztahů. Plzeň 2007, s. 380.

⁵⁷ Krása, Miloslav – Marková, Dagmar – Zbavitel, Dušan: Indie a Indové. Od dávnověku k dnešku. Praha 1997, s. 268.

⁵⁸ Pilát, Jan: Dobyvatelé, proroci, patrioti. Pět indických staletí. Praha 1965, s. 253-255.

⁵⁹ Filipický, Jan: Indie. Stručná historie států. Praha 2008, s. 105-107.

⁶⁰ Filipický, Jan: Indie. Stručná historie států. Praha 2008, s. 107.

⁶¹ Pilát, Jan: Dobyvatelé, proroci, patrioti. Pět indických staletí. Praha 1965, s. 257.

⁶² Veselý, Zdeněk: Dějiny mezinárodních vztahů. Plzeň 2007, s. 381.

Na počátku roku 1947 Britové přislíbili opuštění Indie do června následujícího roku. Posledním místokrálem se stal hrabě Louis Mountbatten, kterého vystřídal indický představitel Čakravartí Rádžagópáláčári a pákistánský představitel Muhammad Ali Džinnáh⁶³. Zákon o nezávislosti Indie byl schválen 18. července 1947 a nedlouho na to byly v noci ze 14. na 15. srpna vyhlášeny hranice Indie a Pákistánu s ohledem na plebiscity v jednotlivých provinciích. „*Úderem půlnoci počínajícího dne 15. srpna se Indie dostavila, podle proslulého poetického obratu Džaváharlála Nehrúa, na „schůzku s osudem“ (tryst with destiny)*“⁶⁴.

Indická demokracie se odvíjela od britského vzoru. I přes veškerý útlak Britové v Indii zanechali několik pozitivních prvků - demokratické ideály, komunikační síť, funkční továrny, úřady, školství atd. Uměle vytvořené hranice v novém státě s sebou nesly následky v podobě masového stěhování a náboženských násilností, po kterých zůstalo mnoho obětí⁶⁵. Ke konci dospěly tyto nepokoje až díky dvěma Gándhího hladovkám „smíření nebo smrt“. V lednu 1948 byl tento státník zastřelen rukou hinduistického extrémisty.⁶⁶ Až do roku 1950 měla Indie, podobně jako Pákistán, status dominia. Nehrúovi se v čelní funkci Kongresu podařilo prosadit postupnou integraci většiny knížecích států do sjednocené Indie. Mezi problémové státy patřily Kašmír, Džunagar a Hadždarad, které byly nakonec po několika komplikacích také připojeny k Indii.⁶⁷ Problémovou oblastí zůstává dodnes oblast Džamú a Kašmír. Británie odmítla uznat samostatnost tohoto státu se sikhským vedením (Hari Sinh) a většinovou muslimskou populací, Pákistán se snažil o připojení tohoto území násilím, proto se Kašmír nakonec rozhodl pro připojení k mírnější Indické unii.⁶⁸ Tímto krokem se rozpoutala válka mezi hinduistickým a muslimským státem. Uzavřením příměří roku 1949 byl Kašmír rozdělen na indickou (63 % rozlohy země) a pákistánskou (37 % rozlohy země) část. Pákistán, uznávající Kašmír jako nezávislý stát, požaduje referendum, aby se mohli obyvatelé svobodně rozhodnout, ke kterému státu chtějí náležet.⁶⁹

Po mnoha složitých jednáních byla 26. ledna 1950 přijata indická ústava, sestavovaná již od srpna 1947, která počínaje tímto dnem prohlásila Indii za suverénní demokratickou republiku. S odhlasováním této ústavy získali obyvatelé občanská práva a nezákonnou se stala jakákoliv diskriminace na základě kasty, etnika, náboženství či rasy (dříve to v zákoně nebylo uvedeno). V praxi však stále v Indii diskriminace, zejména nižších kast a nedotýkatelných, stále trvá.⁷⁰

⁶³ Novotný, Lukáš: Kdo, kdy, kde vládí?. Praha 2005, s. 115.

⁶⁴ Filipický, Jan – Holman, Jaroslav – Strnad, Jaroslav – Vavrušková, Stanislava: Dějiny Indie. Praha 2003, s. 818.

⁶⁵ Veselý, Zdeněk: Dějiny mezinárodních vztahů. Plzeň 2007, s. 381.

⁶⁶ Filipický, Jan: Indie. Stručná historie států. Praha 2008, s. 111-112.

⁶⁷ Filipický, Jan – Holman, Jaroslav – Strnad, Jaroslav – Vavrušková, Stanislava: Dějiny Indie. Praha 2003, s. 820-824.

⁶⁸ Veselý, Zdeněk: Dějiny mezinárodních vztahů. Plzeň 2007, s. 382.

⁶⁹ Filipický, Jan: Indie. Stručná historie států. Praha 2008, s. 114-116.

⁷⁰ Filipický, Jan – Holman, Jaroslav – Strnad, Jaroslav – Vavrušková, Stanislava: Dějiny Indie. Praha 2003, s. 827.

5.4. Počátky Indické republiky a vývoj politických stran 1947 – 1989

Džavaharlal Nehrú se velmi zasadil o svobodu Indické republiky, od roku 1936 byl prezidentem Kongresu a již v roce 1947 stanul jako první v čele vlády jako ministerský předseda.⁷¹ Za jeho prozatímního mandátu začalo v Indii poprvé platit všeobecné volební právo, tudíž v následujících volbách, roku 1951, se mohli voleb účastnit všichni občané starší 21 let. Na tomto postu setrval sedmnáct let. Prvním prezidentem se stal Rádžendra Prasád.⁷² Indický národní kongres, který byl nejstarší a nejsilnější stranou, se tehdy ujal první vlády ve vyhlášené republice. Tato politická strana byla se dvěma několikaletými přestávkami u moci až do roku 1996.⁷³

Politické uspořádání po roce 1950 vycházelo z tradic britského parlamentního systému a zůstalo stejné do dnešních dnů. První volby podle nové ústavy se konaly na přelomu let 1951/1952, jednoznačně v nich zvítězil Kongres. Hranice většiny území a tedy i hranice volebních obvodů byly vytvořeny uměle bez ohledu na jazyková či historická hlediska, což vedlo k nespokojenosti obyvatel. Roku 1955 byla proto vytvořena speciální komise pro reorganizaci hranic, jejímž cílem bylo utvořit nové hranice na základě jazykové a kulturní homogenity. Např. francouzské državy byly k jednotnému státu připojeny roku 1954 a portugalské přístavy společně s dalšími, dosud neintegrovanými územími, roku 1961. Změny v hranicích států probíhaly až do roku 2000, kdy vznikla dnešní podoba 28 států a 7 svazových teritorií.⁷⁴

Druhé všeobecné volby do Lok sabha a volby do zákonodárných shromáždění v některých státech, které se konaly v roce 1957, na politické situaci Indie nic nezměnily. Pouze ve státě Kerala zvítězila koalice vedená Komunistickou stranou Indie (Communist Party of India). Největším rivalem Indického národního kongresu se v té době stala Socialistická strana, která se od kongresu odštěpila ve zlomovém roce 1948 a pro kterou hlasovalo 15 % voličů. V šedesátých letech došlo k rozkolu i v Socialistické straně, jež způsobilo pozdější dělení voličských hlasů mezi Lidovou socialistickou stranu a Sjednocenou socialistickou stranu, které našly opět společnou cestu až na počátku sedmdesátých let. Z levicových stran velmi stoupla i výše zmiňovaná Komunistická strana Indie, které důvěřovalo 9 % voličů.⁷⁵ K pravicovým stranám, které postupem času získávaly stále více voličů, patřila např. národní strana Indický lidový svaz – Džansangh. Hlavní pilíř jejího programu tvořilo protipákistánské a protimuslimské zaměření. Tento postoj vynesl straně roku 1962 přes 7 % hlasů. Z řad regionálních stran vynikaly zejména na jihu Drávidská pokroková federace usilující o upřednostňování angličtiny a na severu sikhská Strana vyznavačů věrného.⁷⁶

⁷¹ Gopal, Sarvepalli: Jawaharlal Nehru. A Biography. New Delhi 1995 (druhé vydání), s. 108-178.

⁷² Novotný, Lukáš: Kdo, kdy, kde vládl?. Praha 2005, s. 115.

⁷³ Krása, Miloslav – Marková, Dagmar – Zbavitel, Dušan: Indie a Indové. Od dávnověku k dnešku. Praha 1997, s. 297.

⁷⁴ Filipický, Jan: Indie. Stručná historie států. Praha 2008, s. 116-121.

⁷⁵ Filipický, Jan – Holman, Jaroslav – Strnad, Jaroslav – Vavrušková, Stanislava: Dějiny Indie. Praha 2003, s. 834-835.

⁷⁶ Filipický, Jan – Holman, Jaroslav – Strnad, Jaroslav – Vavrušková, Stanislava: Dějiny Indie. Praha 2003, s. 835.

Nehrúova vláda je známá také četnými reformami ve sféře ekonomické a sociální, s čímž nepřímo souvisí také zahraniční politika. Pro počátky indického státu je charakteristické soukromokapitalistické podnikání se socialistickými prvky, které sice umožňuje podnikání majetným občanům, ale týkájí se ho četná omezení vládou. Zpočátku byl nadmíru vyzdvihován a podporován zemědělský sektor, z důvodu vize soběstačnosti státu.⁷⁷ Na jedné straně byla ekonomická aktivita podporována a na druhé podléhala přísným státním regulacím a plánovitému řízení národního hospodářství (pětileté plány). Po snaze o větší kvalitu i kvantitu zemědělství byla další prioritou urychlená industrializace země. Na tuto ekonomickou politiku navázala Indira Gándhiová.⁷⁸

Zároveň s postem premiéra zastával Nehrú také úřad ministra zahraničí, mohl tak organizovat zahraniční politiku země. Nejsložitější jednání probíhala se sousedními zeměmi, zejména s Pákistánem ohledně Kašmíru, a s Čínou, která ve výsledku získala část sporného indického území.⁷⁹ Džaváharlál Nehrú zemřel náhle 27. května 1964 a v jeho funkci ho vystřídal Lál Bahádur Šastrí.⁸⁰ Za dvouletého působení Šastrí se stačily odehrát dvě pákistánské války, které skončily smírem s Indií v roce 1966. Po náhlé premiérově smrti byla do čela Kongresové vlády dosazena dcera Nehrúa, Indira Gándhiová, která byla již za mandátu otce velmi politicky činná. Hned zpočátku své vlády sjednala podporu indického hospodářství Spojenými státy a na druhé straně se Sovětským svazem uzavřela smlouvu o přátelství a vzájemné spolupráci. Vzhledem k neúrodě a vyčerpání státu válkami s Pákistánem došlo ke zhoršení ekonomické situace, což se projevilo v poklesu popularity Kongresu ve volbách 1967. V této době začala působit Komunistická strana Indie – Marxistická, která se po neshodách oddělila v roce 1964 od Komunistické strany Indie a postupem času si získala širokou voličskou základnu. K rozkolu došlo také v Kongresu, při kterém si Indira Gándhiová po vyloučení ze strany založila nový Kongres, označovaný jako Kongres (I) a s heslem *Vyžeňte bídu!* zvítězila v mimořádných volbách v roce 1970. Původní Kongres INC (O) nebyl příliš úspěšný.⁸¹

Dobré diplomatické vztahy se Sovětským svazem pomohly Indii zvítězit nad Pákistánem v tzv. Bangladéšské válce, která se odehrávala v reakci na pákistánské parlamentní volby z roku 1970. Sovětský svaz pomohl Indii v této válce nejen diplomaticky, ale také dodávkami zbraní. Hlavním důsledkem války bylo vytvoření nového samostatného státu Bangladéš (bývalý Východní Bengálsko), do jejíhož čela se postavil národní hrdina Mudžíbur Rahmán z politické strany Lidová liga. Po vítězství Indie v této válce vzrostla na velmi krátkou dobu podpora Indíry Gándhiové a tím

⁷⁷ Gopal, Sarvepalli: Jawaharlal Nehru. A Biography. New Delhi 1995 (druhé vydání), s. 211-224.

⁷⁸ Filipický, Jan: Tichá revoluce: Indie v období globalizace. In: Mezinárodní politika. Roč. XXVIII, č. 9/2004, s.16-17.

⁷⁹ Pilát, Jan: Dobyvatelé, proroci, patrioti. Pět indických staletí. Praha 1965, s. 284-300.

⁸⁰ Filipický, Jan: Indie. Stručná historie států. Praha 2008, s. 122-123.

⁸¹ Filipický, Jan – Holman, Jaroslav – Strnad, Jaroslav – Vavrušková, Stanislava: Dějiny Indie. Praha 2003, s. 840-841.

pádem i oddělené Kongresové strany (I), která začala prosazovat industrializaci, zestátnění pojišťovnictví a těžby uhlí. Ačkoliv byla Indie v té době těsně po Zelené revoluci (zvyšování výnosů úrody na 1 hektar, nárůst úrodnosti plodin, zintenzivnění hnojení atd.), kterou pomohla Gándhiová zavést a snížit tím počet obětí hladomorů, začala se koncem roku 1974 situace nemajetných lidí v Indii horšit v důsledku prudkého nárůstu cen ropy.⁸² K ropné krizi se zanedlouho přidala i krize potravinová, vzhledem k častým suchům, nepřízní počasí a uprchlíkům z nejvíce postižených oblastí.⁸³ Krizové roky byly provázeny četnými nepokoji, protestními akcemi a pochybami o způsobilosti Indíry Gándhiové. Řada politiků se domnívala, že bude muset tehdejší premiérka odstoupit, ta však požádala prezidenta Allího Ahmada, aby vyhlásil výjimečný stav. Výjimečný stav započal dnem 26. června 1975. Až do vypsaní předčasných voleb v roce 1977 Indická demokracie odpadla.⁸⁴

Výjimečný stav sice zabránil důsledkům vyhlášené „občanské neposlušnosti“, ale výrazně omezil svobody a práva lidu. Indíra Gándhiová vyhlásila dvacetibodový reformní program, který měl pozvednout stát z krize. Okamžitá opatření a hospodářské reformy pomohly nárůstu výroby, zastavení inflace, poklesu cen spotřebního zboží a přízeň počasí zajistila lepší úrodu. Negativa jako kontrola porodnosti, cenzurovaný tisk nebo zatýkání opozičních politiků a novinářů však převážila nad hospodářskými pozitivy a ve volbách roku 1977 zvítězila opoziční aliance Džanta partí (Lidová strana), která sestavila první nekongresovou vládu.⁸⁵

Do roku 1980, kdy se do čela vlády opět dostala Gándhiová, se vystřídali ve funkci premiéra Mórárdží Desái a Čaran Singh.⁸⁶ Džanta partí se skládala z různorodých politických uskupení – Kongres (O), Indická lidová strana, Socialistická strana, Džansangh, Svatantra a Kongres pro demokracii. Vláda Džanta partí pouze navrátila občanům jejich práva a svobody, ale situace v hospodářství se začala opět zhoršovat. Po přijetí demisí obou premiérů byly na leden roku 1980 vyhlášeny nově volby, ve kterých s přehledem zvítězil Kongres (I) v čele s Indírou Gándhiovou, kdy získal 351 křesel z 543. Džanta v těchto volbách získala pouze 31 křesel.⁸⁷ V této době se na politickou scénu dostává později klíčový politik Radžív Gándhí.

Po roce 1980 začal nárůst politického pluralismu. Poražená strana Džanta se po těchto volbách rozpadá a jako jedna z pozdějších významných stran vzniká např. Bháratíj Džanta Pártí – BJP – Indická lidová strana, která se programově zaměřuje na hinduistické obyvatelstvo, na úkor

⁸² Diamond, Larry–Linz, Juan–Lipset, Seymour Martin: Democracy in Developing Countries: Asia. UK 1989, s. 81-90

⁸³ Filipický, Jan: Indie. Stručná historie států. Praha 2008, s. 129-130.

⁸⁴ Filipický, Jan – Holman, Jaroslav – Strnad, Jaroslav – Vavrušková, Stanislava: Dějiny Indie. Praha 2003, s. 844-845.

⁸⁵ Krása, Miloslav – Marková, Dagmar – Zbavítel, Dušan: Indie a Indové. Od dávnověku k dnešku. Praha 1997, s. 307.

⁸⁶ Novotný, Lukáš: Kdo, kdy, kde vládl?. Praha 2005, s. 115.

⁸⁷ Filipický, Jan – Holman, Jaroslav – Strnad, Jaroslav – Vavrušková, Stanislava: Dějiny Indie. Praha 2003, s. 845-846.

ostatních náboženských menšin žijících v Indii. Dále se pod vedením Čarana Sinha formuje Lók Dal (Lidová strana). Roku 1981 bylo komisionálně rozhodnuto o Kongresu (I), který se tímto stal právoplatným nástupcem původního Kongresu. Pokračující Kongres měl tehdy převahu v 15 z tehdejších 22 států, jeho podpora však s přibývajícím časem začala mizet a na mnoha místech vítězily ve volbách do zákonodárního shromáždění regionální strany, často nedávno vytvořené. Důvodem byly rozkoly mezi místními organizacemi a časté střídání důležitých ministrů. Štěpení se projevilo nejen na úrovni politických stran, ale přelom 70. a 80. let se stal také symbolem pro regionální hnutí za autonomii. Separatismus zavládl zejména ve státech Asám, jehož obyvatelé byli znepokojeni vlnami přistěhovalců z Bangladéše a Západního Bengálska, nebo Paňdžáb, kde se snažila skupina sikhů o nezávislost na Indické republice. Proti ozbrojeným radikálům se v květnu 1984 odehrála, se svolením Indíry Gándhiové, operace „Modrá Hvězda“, jejímž cílem bylo zlikvidovat veškeré sikhské extrémisty, zejména ze základny ve Zlatém Chrámu. Při této akci byli pobiti veškerí radikálové, ale zároveň zahynulo mnoho sikhských civilistů. Jako pomsta za masakr sikhů a znesvěcení Zlatého chrámu byla 31. října 1984 zastřelena Indíra Gándhiová dvěma sikhskými bodyguardy. Nepokoje mezi hinduisty a sikhy pokračovaly až do zásahu armády v listopadu téhož roku.⁸⁸ Novým premiérem se po smrti Gándhiové stal její syn Radžív Gándhí.⁸⁹ Na prosinec 1984 vyhlásil nové všeobecné volby a rekordní většinou zvítězil. Kongres získal přes 401 křesel v Lok sabha (z celkových 543) a získal 49,16 % hlasů.⁹⁰

5.5. Ekonomické reformy a Indie pod vedením BJP v 90. letech

Radžív Ratan Gándhí stál v čele vlády až do roku 1989. Během svého funkčního období provedl mnoho změn, které přispěly k rozvoji státu, i když nejvýznamnější reformy proběhly až v devadesátých letech pod vedením ministra financí Manmóhana Singha.⁹¹ Gándhího politika byla zaměřená zejména na zjednodušení soukromého podnikání, podporu dovozu vyspělých technologií a umožnění přílivu zahraničního kapitálu. Postupná modernizace státu měla vést ke zlepšení životního standardu nejchudších vrstev obyvatel. Tyto plány mu kazila vnitropolitická situace. Za mandátu Radžíva Gándhího se i přes smířlivé pokusy a smlouvy vyhrotila situace v Asámu, Paňdžábu a Kašmíru. Napjatá situace také panovala v diplomatických vztazích s Pákistánem a se Srí Lankou, kde Indie intervenovala mírovými vojsky a znepřátelila si tím místní tamilské separatisty. Konec Gándhího předsednictví je očerněn korupčními skandály, týkajícími se nákupů zbraní od švédské firmy Bofors.⁹²

⁸⁸ Filipský, Jan: Indie. Stručná historie států. Praha 2008, s. 133-136.

⁸⁹ Filipský, Jan – Holman, Jaroslav – Strnad, Jaroslav – Vavrušková, Stanislava: Dějiny Indie. Praha 2003, s. 848-849.

⁹⁰ Hardgrave, Robert L. – Kochanek, Stanley A.: India: Government and Politics in a Developing Nation. USA 1986, 4. vydání, s. 269.

⁹¹ Fárek, Jiří: Ekonomika Indie. Po váhavém startu impozantní nástup. In: Mezinárodní politika. Roč. XXVIII, č. 9/2004, s.3.

⁹² Filipský, Jan – Holman, Jaroslav – Strnad, Jaroslav – Vavrušková, Stanislava: Dějiny Indie. Praha 2003, s. 849-852.

Do čela vlády se v roce 1989 dostal Višvanáth Pratáp Sinh, který si již dříve získal pověst neúplatného politika a ovlivňoval politické prostředí. Krátce po vyloučení z Kongresu v roce 1987 založil politické uskupení Lidová fronta. Do parlamentních voleb ve výše zmíněném roce 1989 kandidoval v čele koalice „Lidová strana“ sestavené z Lidové fronty, Džanty, Lók Dalu a odštěpeného Kongresu (S). Se zbývajícími silnými stranami (BJP a komunistickými stranami) uzavřel dohodu o nekonkurenci. Kongres v těchto volbách ztratil mnoho křesel a přestože získal většinu, sestavením vlády byl pověřen nekongresový V. P. Sinh. Z důvodu velké rozmanitosti uvnitř koalice panovaly zpočátku mezi představiteli rozpory.⁹³

Pokles Sinhovy popularity a rozhořčení u vyšších kast nastalo po vyhlášení „zaměstnaneckých kvót pro příslušníky „sopisných kast“ (tj. pro nedotýkatelné) a „sopisných kmenů“, v jehož rámci měly tyto skupiny nárok na celkem 22,5 % míst“.⁹⁴ Do této kategorie se připočítaly i „další zaostalé třídy“, takže ve výsledku těmto skupinám patřilo 27 % pracovních míst ve státním sektoru. Stejně nařízení bylo prosazeno i na vysokých školách, což vedlo k demonstracím a krvavým protestům studentů a Sinhovi to ještě více snížilo popularitu. V napjaté atmosféře získala BJP naději na vítězství a zahájila kampaň objíždění států, která se ovšem po krátké době změnila v „krvavou cestu“ a kritiku usmiřovací politiky vůči muslimům. Po zatýkání a represích vůči příznivcům radikální politiky BJP se rozpadla koalice Lidová fronta a několik dalších stran. V listopadu 1990 vyslovil parlament V. P. Sinhovi nedůvěru a on z tohoto důvodu odstoupil. Proti premiérovi hlasovali členové BJP, členové Džanta Dal, nově utvořená strana Džanta Dal (Sekulární) a dokonce i členové Kongresu. Zoufalá situace roku 1990 si vyžádala vypsání předčasných parlamentních voleb na rok 1991. Po první etapě voleb byl zavražděn expremiér Rajiv Gándhí srílanskou Tamilkou.. Podobně jako po smrti Indíry Gándhiové, empatie lidu pomohla v těchto volbách zvítězit Kongresu. Nejsilnější opoziční stranou zůstala BJP, dále měly okolo 50 křesel Džanta Dal a komunistické strany.⁹⁵

Po vytvoření nové vlády stanul v čele schopný Vénkata Narasinha Ráo, kterého po skončení volebního období vystřídali dva pravicoví premiéři. Jeho vláda se nesla ve znamení četných ekonomických reforem, které vedly k posílení státu. Jeho hlavní oporou se stal výše zmíněný ministr financí Manmóhan Singh, jež se dostal ve volbách z roku 2004 na místo předsedy vlády.⁹⁶ V roce 1990 proběhla liberalizace dovozních kvót a výrobních licencí, také se umírnila podpora státního sektoru, což nepřímo podpořilo soukromé podnikání a předešlo se tím začínající ekonomické krizi, vyvolané státním protekcionismem, zaostalými technologiemi a uzavřeností státu. Z ekonomického hlediska tyto tržně orientované reformy přinesly své plody v podobě

⁹³ Filipický, Jan: Indie. Stručná historie států. Praha 2008, s. 142-143.

⁹⁴ Filipický, Jan – Holman, Jaroslav – Strnad, Jaroslav – Vavrušková, Stanislava: Dějiny Indie. Praha 2003, s. 853.

⁹⁵ Filipický, Jan: Indie. Stručná historie států. Praha 2008, s. 143-144.

⁹⁶ Novotný, Lukáš: Kdo, kdy, kde vlád?.Praha 2005, s. 115.

ekonomického růstu o 5 – 7 % za rok a snížení počtu lidí žijících pod hranicí chudoby z 36 na 26 % (v rozmezí let 1994 – 2004).⁹⁷ Rychlost změn, nestabilita státu, odstraňování přezaměstnanosti (nucené zaměstnávání přebytečných lidí), vysoká míra byrokracie a nehospodárnost rozpoutaly počátkem 90. let ekonomickou krizi. K započaté krizi přispělo i prodávání výrobků pod cenou nebo dotování cen státem. V letech 1991 – 1992 dosáhla státní zadluženost 83,8 miliard USD, což přinutilo Indii k odprodeji 20 tun zlata z měnových rezerv. K dalším protikrizovým opatřením patřila devalvace rupie nejméně o 20 %. V průběhu devadesátých let klesl díky opatřením zmiňovaný státní dluh o 41 %.⁹⁸

Reformy a liberalizace ekonomiky, velmi příznivé pro bohatší vrstvy obyvatel, však měly negativní dopad na nejchudší občany. Po uvolnění režimu pro jednotlivé podniky nastalo masové propouštění a v Indii velmi vzrostla nezaměstnanost, zejména nekvalifikovaných pracovníků. Pro stát to ale znamenalo oživení hospodářského rozvoje, růst HDP až na později ustálených 7 %, růst průmyslové i zemědělské výroby, nárůst exportu o 70 % a hlavně příliv zahraničního kapitálu.⁹⁹

Jako kontrast ke slibně vypadajícím reformám pokračovaly náboženské nepokoje a ozbrojené střety se separatistickými skupinami, zejména v Kašmíru. Následující volby, které proběhly v roce 1996, skončily nerozhodně mezi Kongresem a koalicí v čele s BJP. Premiérem se měl poprvé stát Biháří Vádžpéjí (podruhé zvolen v roce 1998), ovšem po neúspěšném pokusu o sestavení vlády se dostává do čela Déva Gauda. V devadesátých letech se také rozmáhají regionální strany. Např. v Uttarpradéši a Biháru v té době nabývá na významu Strana většinového společenství, která se orientuje na nižší kasty. Mezi strany, které utvořily s BJP koalici patří např. Socialistická strana, Národní lidová strana, Bídžúova lidová strana, Rovnost, „Základnový kongres“, Tamilský provinční kongres atd. Neshody o reformě státního uspořádání či zavedení jednotného občanského zákoníku a tajná parlamentní vyjednávání vedla k vyhlášení nových voleb v roce 1998. Tentokrát se stal premiérem Biháří Vádžpéjí a hnací silou vlády začala být koalice v čele s BJP. Pravicové vedení vlády vyhovovalo zejména elitám a inteligenci.¹⁰⁰ Pár měsíců po ustavení nové vlády došlo k rapidnímu zhoršení vztahů s Pákistánem z důvodu několika zkušebních jaderných výbuchů. Situaci se podařilo uklidnit až v červenci roku 1999. V témže roce byly opětovně vypsány volby, ve kterých znovu zvítězila BJP v koalici s několika stranami nad samostatným Kongresem, proto nedošlo k personálním změnám na čelních místech vlády.¹⁰¹

⁹⁷ Fárek, Jiří: *Ekonomika Indie. Po váhavém startu impozantní nástup.* In: *Mezinárodní politika.* Roč. XXVIII, č. 9/2004, s. 5.

⁹⁸ Filipický, Jan: *Tichá revoluce: Indie v období globalizace.* In: *Mezinárodní politika.* Roč. XXVIII, č. 9/2004, s. 16-17.

⁹⁹ *Tamtéž*

¹⁰⁰ Václav Štor: *Indická demonstrace demokracie.* In: *Mezinárodní politika.* Roč. XXVIII, č. 9/2004, s. 14-15.

¹⁰¹ Filipický, Jan – Holman, Jaroslav – Strnad, Jaroslav – Vavrušková, Stanislava: *Dějiny Indie.* Praha 2003, s. 857-858.

Rok poté došlo k vytvoření tří nových států Indie a tím ke konečnému uspořádání, které zůstalo neměnné do dnešních dní. Kašmír mezi vyřešená území v té době nepatřil a napjaté vztahy s Pákistánem vedly v roce 2001 ke dvěma teroristickým útokům v Dillí a v zákonodárném shromáždění Džammú a Kašmíru.¹⁰² Tyto útoky nebyly ojedinělé a v následujícím roce přibýly další. Komplikovaná zahraniční situace však nezhoršila situaci ekonomickou. BJP dále pokračovala v podpoře přílivu zahraničního kapitálu do průmyslu, ve kterém se prosadilo zejména ocelářství a podnikání v pojišťovnictví nebo telekomunikačních službách. Pravicová BJP vzhledem k pozitivním hospodářským výsledkům věřila ve své další vítězství, proto vyhlásila volby místo na podzim už na duben/květen a podle politických průzkumů měla neotřesitelně zvítězit. Ovšem volby vypsané na jaro 2004 pro ni přinesly velké zklamání. Koalice Národní demokratická aliance (National Democratic Alliance - NDA) tvořená 23 stranami v čele s BJP prohrála ve volbách s koalicí Jednotná pokroková aliance (United Progressive Alliance - UPA) tvořenou 14 levicovými stranami v čele s INC.¹⁰³

Pod vedením Vádžpéjého se Indie stala součástí „asijského hospodářského zázraku“, který začal v Japonsku, šířil se přes tzv. Asijské tygry a Čínu až do Indie. Zvláštností bylo, že největšího rozmachu začal dosahovat terciární sektor namísto sekundárního, jak tomu bylo např. v Číně. Z průmyslu se rozvíjel zejména automobilový, farmaceutický a kovo zpracovatelský zaměřený na hliník a zejména na ocel.¹⁰⁴ Mezi další pozitiva, která měla zajistit Vajpejimu vítězství, patřilo např. snižování cel, připravovaná privatizace, zlepšení postavení podnikatelů, posílení vlivu střední třídy, nárůst životní úrovně, prosazování státu na mezinárodním poli atd.¹⁰⁵ Všechny tyto výhody však mohlo využívat pouze malé procento obyvatel (inteligence, bohatí nebo příslušníci vysokých kast) a v důsledku toho se stále zvětšoval propastný rozdíl mezi městy a venkovem a mezi bohatými a chudými. Tyto vrstvy obyvatel pocítily absenci sociálních jistot, což se projevilo v následujících volbách v roce 2004.

5.6. Opětovná vláda Kongresu – volby 2004

Pravicová koalice si udržela pouze 181 z původních 298 mandátů a zastoupení samotné strany BJP se snížilo ze 182 na 138 křesel. Naproti tomu Kongres získal 145 křesel a díky vytvořené koalici Jednotná pokroková aliance, které se podařilo získat 218 mandátů, se dostal do čela vlády kongresový premiér Manmóhan Singh, jež obnovil sociální stabilitu státu na úkor zpomalení reformy.¹⁰⁶ Cílem se stalo zvýšit hospodářský růst na 8 % za rok, podpořit venkov a zemědělskou produkci, zintenzívnit elektrifikaci (pouze 60 % státu bylo elektrifikováno a kvůli přetěžování

¹⁰² Filipický, Jan – Holman, Jaroslav – Strnad, Jaroslav – Vavrušková, Stanislava: Dějiny Indie. Praha 2003, s. 858.

¹⁰³ Filipický, Jan: Indie. Stručná historie států. Praha 2008, s. 148-149.

¹⁰⁴ Fárek, Jiří: Ekonomika Indie. Po váhavém startu impozantní nástup. In: Mezinárodní politika. Roč. XXVIII, č. 9/2004, s. 5.

¹⁰⁵ Václav Štor: Indická demonstrace demokracie. In: Mezinárodní politika. Roč. XXVIII, č. 9/2004, s. 14-15.

¹⁰⁶ Tamtéž

minima elektráren docházelo k častým výpadkům proudu, které brzdily mj. i hospodářskou výrobu),¹⁰⁷ zvýšit gramotnost a zlepšit stav zdravotnictví.¹⁰⁸ „*Soustředila se zejména na sedm prioritních oblastí (označovaných jako sít sůtr, „sedm linií“ hospodářské politiky): zemědělství, zavlažování, vzdělání, zdravotnictví, podpora zaměstnanosti, obnova městských sídel a infrastruktury.*“¹⁰⁹ Výhody plynoucí z ekonomické prosperity státu mohla nejvíce pocítit střední vrstva obyvatel, která tvořila pouze 20 % indické populace. Levicovou vládu dokázali ocenit rolníci (70 % obyvatel Indie) a lidé žijící pod hranicí chudoby (26 % obyvatel Indie). Velkou výhodou Indie je, na rozdíl od mnoha vyspělých států, stále přibývajícím počet obyvatelstva (2,3 % za rok). Vysoký pracovní potenciál tvoří 40 % obyvatel země mladších 15 let.¹¹⁰

K vítězství Kongresu přispělo také poučení z minulých voleb, takže strana kandidovala v čele koalice UPA. Životní úroveň stoupala, ovšem 1/3 lidí stále žila pod hranicí chudoby, gramotných obyvatel bylo pouze 57,2 % a vysokou část státního příjmu tvořily finance od Indů pracujících v zahraničí a finančně podporujících svoji zemi. Politické výzkumy se snažily prokázat, že Kongres volí spíše ženy, příslušníci nižších kast, chudší občané a náboženské menšiny (vzhledem k hinduistickému zaměření BJP). Levice zvítězila na severu a jihu země, kdežto pravicové koalici NDA zůstala podpora pouze v centrální části Indie. Lidé měli obavu z dalších reforem, které jim rušily pracovní místa, odstranily nařízení bankám o půjčkách zemědělcům, zaváděly „nejistou“ privatizaci a hospodařily se zahraničním kapitálem, možná i proto dali přednost spíše konzervativnějšímu Kongresu. Ekonomická situace Indie se však stále lepší i pod vedením Kongresu, pouze byly zpět zavedeny některá cla a poplatky. Úkolem levice v této situaci bylo zpomalit reformy a zohlednit jejich sociální dopady.¹¹¹

Posledním volebním dnem byl 13. květen, 14. května již byly veškeré hlasy sečteny a zjistilo se, že prognózy statistiků byly chybné a vžitě stereotypy přestaly platit. Např. v bohatých městech Dillí a Bombaji zvítězil Kongres a naopak v Uríse, jednom z nejchudších států, získala nejvíce hlasů BJP. V hinduistických státech jako Uttarpraděš, Maháráštra nebo Gudžarát BJP nezmohla, i přes své prohinduistické zaměření. V Kérole a Západním Bengálu zvítězily komunistické strany. Biháří Vádžpéjí přiznal svou porážku a jeho věta při předávání rezignačního dopisu prezidentovi se stala památnou.¹¹² „*Snad má strana a koalice prohrála, Indie ale vyhrála*“¹¹³

¹⁰⁷ Ira, Jaroslav - Němec, Petr - Švábenská, Jana: Indie jako výzva a jako partner. Praha 2007. s. 14.

¹⁰⁸ Filipický, Jan – Holman, Jaroslav – Strnad, Jaroslav – Vavrušková, Stanislava: Dějiny Indie. Praha 2003, s. 858.

¹⁰⁹ Filipický, Jan: Indie. Stručná historie států. Praha 2008, s. 150.

¹¹⁰ Filipický, Jan: Indie. Stručná historie států. Praha 2008, s. 150-151.

¹¹¹ Václav Štor: Indická demonstrace demokracie. In: Mezinárodní politika. Roč. XXVIII, č. 9/2004, s. 14-15.

¹¹² Tamtéž

¹¹³ Václav Štor: Indická demonstrace demokracie. In: Mezinárodní politika. Roč. XXVIII, č. 9/2004, s. 15.

5.7. Vítězství Kongresu ve volbách 2009 a současná situace Indie

Nejodvážnější ekonomické prognózy tvrdí, že do roku 2020 Indie ekonomicky převáží Čínu i řadu nejvyspělejších států a stane se jedním z určovatelných světového běhu.¹¹⁴ Vysoký ekonomický potenciál podtrhuje vysoké školství, kdy stát ročně vyprodukuje více než 2,5 milionu absolventů, z toho 300 000 technických inženýrů.¹¹⁵ Mnoho softwarů, call-center a podniků zaměřených na design je řízeno právě pracovníky pocházejícími z Indie. Tyto pozitivní faktory jsou bohužel provázeny stále extrémními rozdíly mezi bohatstvím a chudobou, městem a venkovem, bráhmánem a šudrou atd.¹¹⁶

V posledních parlamentních volbách v roce 2009 zvítězila opět koalice UPA v čele s Kongresem se ziskem 262 křesel, druhou nejsilnější stranou se stala koaliční NDA (v čele s BJP) a stranou se třetím největším podílem zůstala Komunistická strana Indie – Marxistická. Do čela vlády byl opět jmenován úspěšný Manmóhan Singh.¹¹⁷ Ve volebním roce 2009 došlo i k důležitým diplomatickým tahům Indie – zformoval se blok států Indie, Brazílie, Ruska a Číny jako protipól světové hegemonie Spojených států. Tyto země spojuje nadměrná dynamika ekonomického vývoje a dohromady tvoří 40 % celkové světové populace s 15 % světovým HDP. Spolupráce by se měla odehrávat zejména v rovině vědy, výzkumu a vzdělávání.¹¹⁸

Indie se také od roku 2009 snaží o jadernou spolupráci s Ruskem a také je zjevná její snaha o obchodní expanzi do Afriky. Obchod se západní částí Afriky tvoří 1,2 % z celkového zahraničního obchodu Indie. Afrika v tomto případě nepředstavuje pouze odbytiště indických výrobků, ale jedná se zde i o rozsáhlejší investice a podíl na diplomatických misích zabývajících se otázkami ropy a zemního plynu. Velký ocelářský koncern Mittal Steel, který vlastní výrazné podíly i v České republice, má zejména v Nigérii smlouvy na těžbu železa, která příliš nerespektuje lidská práva, životní prostředí a ekonomickou etiku.¹¹⁹ Politický i ekonomický vývoj Indie je výrazně lepší než v jiných státech s podobnou situací. Velkou výhodou pro Indickou republiku je též demokratické uspořádání, které si i přes několik svízelných situací udržela.

¹¹⁴ Balabán, Miloš: Prognóza geopolitického vývoje světa v horizontu roku 2020. In: Pražské sociálně vědní studie. 2006, s. 7-8, <http://publication.fsv.cuni.cz/attachments/123_020-Balaban.pdf>

¹¹⁵ Fárek, Jiří: Ekonomika Indie. Po váhavém startu impozantní nástup. In: Mezinárodní politika. Roč. XXVIII, č. 9/2004, s. 7.

¹¹⁶ Ira, Jaroslav - Němec, Petr - Švábenská, Jana: Indie jako výzva a jako partner. Praha 2007. s. 15-62.

¹¹⁷ Vláda Indické republiky: Indian elections. 2004, 7. 1. 2010 /online/, (cit. dne: 14. 3. 2010), <<http://www.indian-elections.com/resultsupdate/>>

¹¹⁸ Tony Halpin: Britské listy. 2006, 18. 6. 2009 /online/, (cit. dne: 14. 3. 2010), <<http://www.blisty.cz/2009/6/18/art47461.html>>

¹¹⁹ Price, Gabeth – Vines, Alex: Rozvojovka. 2007, 10. 2. 2010 /online/, (cit. dne: 14. 3. 2010), <http://www.rozvojovka.cz/jak-si-indie-namlouva-afriku_200_66.htm>

6. Geografická analýza voleb do Lok sabha

Šestá kapitola nejprve přibližuje volební systém do Lok sabha a poté se věnuje představení nejvýznamnějších politických stran. Není možné zahrnout všechny, neboť počet politických stran se pohybuje okolo 650. Tyto strany se dělí na národní (byly uznány nejméně ve čtyřech státech), státní (mají význam pouze v jednom nebo dvou státech) a strany s nezařazeným statusem.¹²⁰ Nakonec je v kapitole rozebrána situace po mimořádných volbách z roku 1999 a následné zhodnocení voleb z let 2004 a 2009.

6.1. Volební systém v Indické republice

Indická republika je od posledního sčítání lidu rozdělena na 453 volebních obvodů, které vymezuje Nezávislá indická volební komise (fungující již 60 let) s ohledem na státní hranice, hranice administrativních distriktů, fyzicko-geografické podmínky, počet obyvatel atd. Hranice volebních distriktů jsou modifikovány podle aktuální demografické situace. Volební místnosti jsou rozmístěny tak, aby bylo umožněno hlasovat co největšímu počtu oprávněných voličů – maximální vzdálenost místnosti od voliče by měla být 2 km a na seznamu žádné volební místnosti by se nemělo vyskytovat více než 1 500 voličů.¹²¹ V rozlehlém a rozmanitém státu, jakým Indie bezesporu je, bývá obtížné najít optimální termín pro volby, aby byla splněna podmínka umožnění voleb všem oprávněným voličům. Nejpozději do šesti měsíců po skončení mandátů stávajících členů Lok sabha musí být vypsány nové volby, z důvodu dobré dostupnosti by se však neměly konat v zimě, v období monzunů, v čase setby a sklizně nebo v pracovní den (volební místnosti se nachází ve školách a volebními komisaři bývají učitelé).¹²²

Volební právo má každý občan Indie starší 18 let (do roku 1989 bylo věkové omezení 21 let) bez rozdílu vyznání nebo příslušnosti ke kastě či kmenu. Práva jsou zbaveni pouze nesvéprávní občané a osoby ve výkonu trestu. Další podmínkou je zapsání do seznamu voličů, který se aktualizuje vždy 1. ledna v rok konání voleb. Všeobecné tajné volby probíhají v různých státech Indie v několika etapách. Volební místnosti jsou vždy otevřeny 8 hodin. Do roku 1998 se po celé Indické republice hlasovalo pomocí volebních lístků, na nichž byl seznam kandidátů se symbolem strany (pro negramotné voliče). Volič označil za plentou voleného kandidáta razítkem a přehnutý hlasovací lístek vhodil do urny pod dozorem volební komise. Ve volbách roku 1999 byly v části Indie poprvé použity elektronické hlasovací přístroje (Electronic Voting Machine – EVM). Od voleb z roku 2004 se začaly používat plošně. Přístroje, skládající se z volící a kontrolní části,

¹²⁰ Vláda Indické republiky: Indian election. 1998, 15. 9. 2009 /online/, (cit. dne: 6. 4. 2010),

<<http://www.indian-elections.com/partyprofiles/>>

¹²¹ Indická volební komise: Election Commission of India. 1999, 20. 12. 2009 /online/, (cit. dne: 14. 4. 2010),

<http://eci.nic.in/eci_main/index.asp?lang=eng>

¹²² Tamtéž

obsahují stejné údaje jako volební lístky – jméno kandidáta, název politické strany a její symbol. Přístroje jsou ve všech volebních místnostech umístěny za plentou. Volí se stisknutím tlačítka vedle voleného kandidáta. Díky těmto přístrojům jsou výsledky voleb sečteny ihned po jejich skončení. Registrace a identifikace voličů probíhá podle seznamu voličů a identifikačního průkazu s fotografií.¹²³

Volby do regionálních parlamentů probíhají stejným způsobem jako volby do Lok sabha. Pouze zvolení členové Vindhyan sabha pak mají právo volit kandidáty do Rajya sabha. Rajya sabha má 280 nepřímo volených členů a 12 členů jmenovaných prezidentem. Funkční období členů Rajya sabha trvá 6 let a každé 2 roky se konají nové volby pro 1/3 členů. Do Lok sabha se volí přímo ve výše zmíněných 543 volebních obvodech. V každém obvodu je volen jeden poslanec a vítězem se stává kandidát, který obdrží prostou většinou hlasů. Prezident má právo doplnit počet členů Lok sabha na 550, přičemž 2 členové většinou reprezentují anglo-indickou komunitu.¹²⁴ Zvláštností indického volebního systému je vyhrazení určitého počtu křesel kandidátům z nižších kast a znevýhodněných kmenů. Při posledních volbách bylo takto rezervováno 120 míst (79 křesel pro příslušníky nižších kast a 49 křesel pro příslušníky původních kmenů). V předem vybraných volebních obvodech smí kandidovat pouze příslušníci těchto předem určených vrstev obyvatelstva. Veškeré indické volby organizuje Nezávislá volební komise, která vznikla již roku 1950. V roce 1989 se začala ještě více angažovat a rozšířila své řady.¹²⁵ Od vzniku Indické republiky se všeobecné volby konaly v letech 1952, 1957, 1962, 1967, 1971, 1977, 1980, 1984, 1989, 1991, 1996, 1998, 1999, 2004 a 2009. Pětileté období může být zkráceno tím, že prezident parlament rozpustí, v případě mimořádných událostí může být také interval prodloužen. Stalo se tak například v 70. letech kvůli válečným konfliktům v Paňdžánu, Kašmíru a Asámu. Pasivní volební právo mají osoby disponující aktivním volebním právem, kteří jsou starší než určitá stanovená hranice. Do Lok sabha může být zvolen každý zaregistrovaný volič starší 25 let, do Rajya sabha je věkový limit minimálně 30 let. Povinností každého kandidáta do Lok sabha je složit zálohu ve výši 10 000 rupií, která je mu vrácena v případě, že ve volbách získá minimálně 1/6 hlasů z celkového počtu. Šance kandidátů na zvolení stoupá členstvím v některé z politických stran. Všechny politické strany jsou zaregistrovány v seznamu volební komise. Rozdělení na celonárodní a regionální strany se projevuje nejen ve statusu strany, ale také se od něj odvíjí např. délka vystupování ve vysílacím čase během kampaní.¹²⁶

¹²³ Vlášda Indické republiky: Indian election. 1998, 15. 9. 2009 /online/, (cit. dne: 6. 4. 2010), <<http://www.indianelections.com/electoralsystem/>>

¹²⁴ Hardgrave, Robert L. – Kochanek, Stanley A.: India: Government and Politics in a Developing Nation. USA 1986, 4. vydání, s. 67-71.

¹²⁵ Indická volební komise: Election Commission of India. 1999, 20. 12. 2009 /online/, (cit. dne: 14. 4. 2010), <http://eci.nic.in/eci_main/index.asp?lang=eng>

¹²⁶ Vlášda Indické republiky: Indian election. 1998, 15. 9. 2009 /online/, (cit. dne: 6. 4. 2010), <<http://www.indianelections.com/electoralsystem/>>

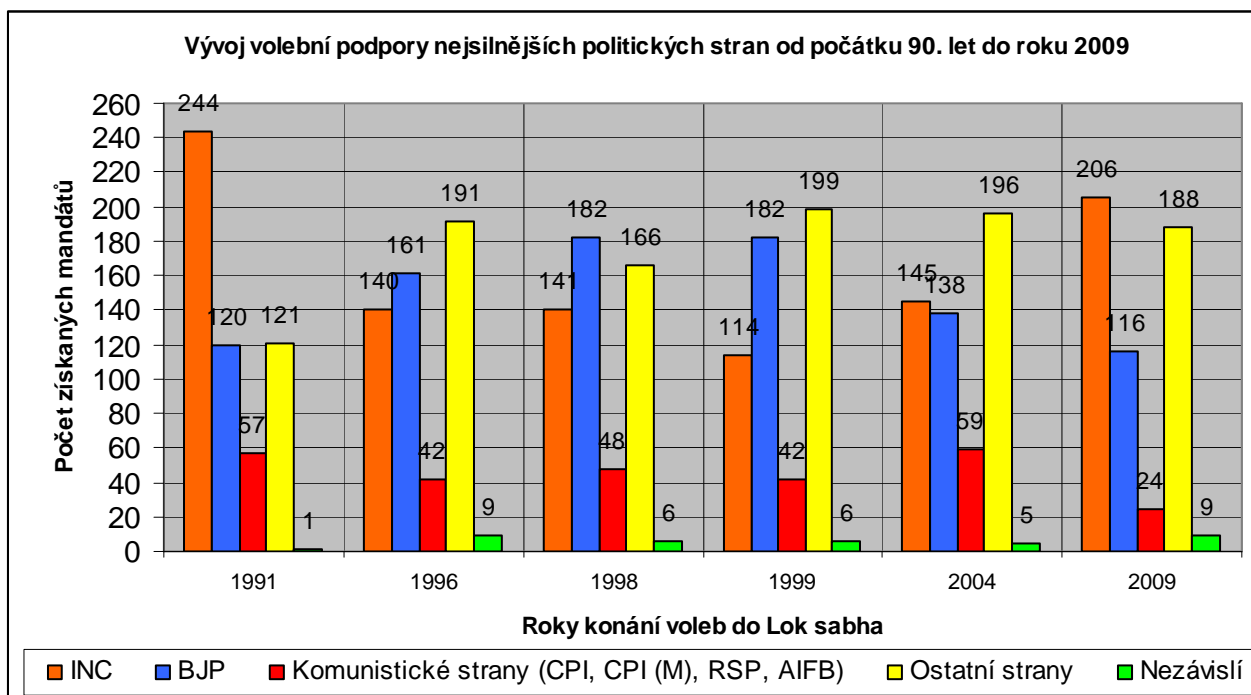
Tab. 4: Vítězné politické strany ve všeobecných volbách od počátku Indické republiky

Všeobecné volby od počátku Indické republiky		
Rok	Vítězná politická strana	Jmenovaný předseda vlády
1952	Indický národní kongres	Džaváharlál Néhrú
1957	Indický národní kongres	Džaváharlál Néhrú
1962	Indický národní kongres	Džaváharlál Néhrú
1967	Indický národní kongres	Indíra Gandhiová
1971	Indický národní kongres (I)	Indíra Gandhiová
1977	Džanta	Mórárdží Raňčhodží Désájí
1980	Indický národní kongres (I)	Indíra Gandhiová
1984	Bhárátij džanta pártí	Radživ Ratan Gándhí
1989	Indický národní kongres	Višvanáth Prátap Sinh
1991	Indický národní kongres	Narasinha Ráo
1996	Bhárátij džanta pártí	Déva Gauda
1998	Bhárátij džanta pártí	Biháří Vádžpéjí
1999	Bhárátij džanta pártí	Biháří Vádžpéjí
2004	Indický národní kongres	Manmóhan Singh
2009	Indický národní kongres	Manmóhan Singh

Zdroje k tab. 4:

Indická volební komise: Election Commission of India. 1999, 20. 12. 2009 /online/, (cit. dne: 14. 4. 2010), <http://eci.nic.in/eci_main/StatisticalReports/ElectionStatistics.asp>
 Novotný, Lukáš: Kdo, kdy, kde vládí?. Praha, 2005, s. 115.

Obr. 3: Graf vývoje podpory nejsilnějších stran v Indii od 90. let do roku 2009:

Zdroj k obr. 3:

Indická volební komise: Election Commission of India. 1999, 20. 12. 2009 /online/, (cit. dne: 14. 4. 2010), <http://eci.nic.in/eci_main/StatisticalReports/ElectionStatistics.asp>

6.1.1. Charakteristika politických stran v Indii

V Indické republice působí na 650 politických stran. Téměř každá organizace, náboženská menšina, kmen nebo region mají vlastní stranu. Existuje zde osm nejdůležitějších celonárodních

politických stran a čtyřicet regionálních stran, které se prosadily do Lok sabha ve volbách v roce 2009. Ostatní strany nemají stabilní status a dostatečnou podporu obyvatel.¹²⁷

Následující tabulka č. 5 ukazuje osm nejvlivnějších celonárodních indických politických stran.

Tab. 5: Celonárodní indické politické strany k roku 2009

Stručná charakteristika indických celonárodních politických stran k volebnímu roku 2009				
Národní politická strana	Zkratka	Rok založení	Prezident strany	Zaměření
Bahudžan samádž pártí – Strana menšinového obyvatelstva (Bahujan Samai Party)	BSP	1995	Mayawati	pravice
Bhárátíj džanta pártí – Indická lidová strana (Bharatiya Janata Party)	BJP	1980	Nitin Gadkari	pravice
Komunistická strana Indie (Communist party of India)	CPI	1925	A. B. Bardhan	levice
Komunistická strana Indie – Marxistická (Communist party of India – Marxist)	CPM	1964	Prakash Karat	levice
Indický národní kongres (Indian National Congress)	INC	1885	Sonia Gandhi	levice
Nacionalistická kongresová strana (Nationalist Congress Party)	NCP	1999	Sharad Pawar	levice
Raštríja džanta dal – Národní lidová strana (Rashtriya Janata Dal)	RJD	1997	Lalu P. Jadav	pravice

Zdroj k tab. 5:

Vláda Indické republiky: India elections. 2009, 19. 10. 2009 /online/, (cit. dne: 6. 4. 2010),

<<http://www.indiaelections.co.in/political-parties/>>

Bahudžan samádž pártí – Strana menšinového obyvatelstva

Symbol:

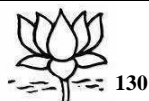

128

Strana se orientuje na vrstvu nedotýkatelných, nižší kasty, kmenové obyvatele a náboženské menšiny pod heslem „Sociální transformace a ekonomická emancipace“. Mezi národní strany byla zařazena roku 1998.¹²⁹

Bhárátíj džanta pártí – Indická lidová strana

Symbol:

130

Pro své zaměření bývá nazývána stranou hinduistických demokratů. Od roku 1998 stojí v čele pravicové Indické národní koalice (National Democratic Alliance – NDA). Její program je spíše

¹²⁷ Vláda Indické republiky: Indian election. 1998, 15. 9. 2009 /online/, (cit. dne: 6. 4. 2010), <<http://www.indian-elections.com/partyprofiles/>>

¹²⁸ Digitální mediální společnost: Engage India. 2005, 1. 4. 2010 /online/, (cit. dne: 6. 4. 2010), <www.engageindia.com/party/bahujan-samaj-party.php>

¹²⁹ Bahudžan samádž pártí: Bahujan Samaj Party. 2005, 14. 4. 2010 /online/, (cit. dne: 18. 4. 2010), <<http://bspindia.org/>>

¹³⁰ Kéralská vláda: Kerala.com: 2005, 15. 8. 2007 /online/, (cit. dne: 6. 4. 2010), <www.kerala.com/gallery.php?gallery=37&cat=21>

pravícový, proto je volena muži, podnikateli, střední vrstvou obyvatel a vyššími hinduistickými kastami ¹³¹

Komunistická strana Indie

Symbol:

Strana, která má založený program na komunistických a socialistických ideálech, se poprvé výrazněji prosadila roku 1957, kdy vyhrála volby do Vindhyan Sabha v Kérole. V tomto státě se pak několikrát podílela na vládě a má zde tradičně stále velkou podporu. ¹³³

Komunistická strana Indie - Marxistická

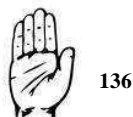
Symbol:

Od Komunistické strany Indie se oddělila v roce 1964, po rozkolu týkajícím se spolupráce s INC. Největší podporu má také v Kérole, kde se u moci střídá s Komunistickou stranou Indie a dále v Západním Bengálsku.. Pro svůj sociálně zaměřený program je oblíbená spíše v chudších státech. ¹³⁵

Indický národní kongres

Symbol:

Indický národní kongres je nejstarší politickou stranou. Program kongresu je levicový, proto se mezi jeho voliče často řadí nižší kasty, ženy nebo náboženské menšiny. S touto stranou je spojeno hnutí za osvobození od koloniální nadvlády, i proto je mezi voliči oblíbená.

Nacionalistická kongresová strana

Symbol:

¹³¹ Filipický, Jan – Holman, Jaroslav – Strnad, Jaroslav – Vavrušková, Stanislava: Dějiny Indie. Praha 2003, s.888-889.

¹³² Kérolská vláda: Kerala.com. 2005, 15. 8. 2007 /online/, (cit. dne: 6. 4. 2010), <www.kerala.com/gallery.php?gallery=37&cat=21>

¹³³ Hardgrave, Robert L. – Kochanek, Stanley A.: India: Government and Politics in a Developing Nation. USA 1986, 4. vydání, s. 251-257.

¹³⁴ Vzdělávací centrum: Indian Election Affairs. 2004, 29. 9. 2009 /online/, (cit. dne: 6. 4. 2010), <indian-electionaffairs.com/parties/CPM.html>

¹³⁵ Hardgrave, Robert L. – Kochanek, Stanley A.: India: Government and Politics in a Developing Nation. USA 1986, 4. vydání, s. 251-257.

¹³⁶ Kérolská vláda: Kerala.com: 2005, 15. 8. 2007 /online/, (cit. dne: 6. 4. 2010), <www.kerala.com/gallery.php?gallery=37&cat=21>

¹³⁷ Manipurská vláda: E-Pao. 2002, 15. 9. 2002 /online/, (cit. dne: 6. 4. 2010), <www.e-pao.net/election02/political_parties.asp>

Strana vznikla odštěpením od INC v roce 1998. Strana se také staví na stranu menšin a sociálně slabších obyvatel.

Ráštrij džanta dal – Národní lidová strana

Symbol:

138

Tato strana je jednou z nástupnických stran rozpadlé Džanta dal. Největší podporu má v severní Indii, zejména ve státě Bihar, odkud pochází její kořeny.¹³⁹

Následující tabulka č. 6 zobrazuje výčet nejdůležitějších regionálních stran.

Tab. 6: Regionální indické politické strany k roku 2009

Stručná charakteristika indických politických regionálních stran k volebnímu roku 2009: 1. část			
Regionální strana	Zkratka	Rok založení	Působíště
Kéralský státní výbor Muslimské ligy (Muslim League Kerala State Committee)	MUL	1948	Kerala
Nagalandská Lidová fronta (Nagaland People's Front)	NPF	2002	Nágáland
Strana pracujícího lidu (Pattali Makkal Katchi)	PMK	1989	Tamilnádu, Puduččéry
Puduččéri Munetra Kongres (Pudhucherry Munnetra Congress)	PMC	2005	Puduččéry
Revoluční socialistická strana (Revolutionary Socialist Party)	RSP	1940	Západní Bengálsko
Samádžvádí pártí (Samajwadi Party)	SP	1992	Madhjadpradéš, Uttarpradéš, Uttaráňčal
Fronta pro záchranu státu Goa (Save Goa Front)	SGF	?	Góa
Akalí dal (Shiromani Akali Dal)	SAD	1920	Paňdžáb
Šivovo vojsko (Shiv Sena)	SHS	1966	Maháraštra
Sikkimská demokratická fronta (Sikkim Democratic Front)	SDF	1993	Sikkim
Telangánská raštra samit (Telangana Rashtra Samit)	TRS	2001	Ándhrapradéš
Telugu déšam (Telugu Desam Party)	TDP	1982	Ándhrapradéš
Sjednocená demokratická strana (United Democratic Party)	UDP	?	Meghálaj
Uttarakhandská kranti dal (Uttarakhand Kranti Dal)	UKKD	1979	Uttaráňčal
Mizoramská národní strana (Mizoram Nationalist Party)	ZNP	1997	Mizóram

¹³⁸ Sindhské noviny: Sindh Today: 2009, 6. 4. 2010 /online/, (cit. dne: 6. 4. 2010), <www.sindhtoday.net/news/1/70031.htm>

¹³⁹ Filipický, Jan – Holman, Jaroslav – Strnad, Jaroslav – Vavrušková, Stanislava: Dějiny Indie. Praha 2003, s.888-889.

Stručná charakteristika indických politických regionálních stran k volebnímu roku 2009: 2. část			
Regionální strana	Zkratka	Rok založení	Působíště
Celoindická Anna–drávidská pokroková federace (All India Anna Dravida Munnetra Kazhagam)	AIADMK	1972	Tamilnádu, Puduččéry
Celoindický pokrokový blok (All India Forward Bloc)	AIFB	1939	Západní Bengálsko
Celoindický triamúlský kongres (All India Trinamool Congress)	AITC	2004	Méghálaj, Západní Bengálsko
Arunáčalský kongres (Arunachal Congress)	AC	1996	Arunáčalpraděš
Asámská Gana parišad (Atom Gana Parishad)	AGP	1985	Asám
Asámská sjednocená demokratická fronta (Assam United Democratic Front)	AUDF	2004	Asám
Bídžú džanta dal (Biju Janata Dal)	BJD	1997	Urísa
Drávidská pokroková federace (Dravida Munnetra Kazhagam)	DMK	1949	Tamilnádu, Puduččéry
Indická federativní demokratická strana (Indian Federal Democratic Party)	IFDP	?	Kérala
Indický národní lók dal (Indian National Lok Dal)	INLD	1999	Harijána
Národní konference Džammú a Kašmíru (Jammu & Kashmir National Conference)	JKNC	1932	Džammú a Kašmír
Národní panteři Džammú a Kašmíru (Jammu & Kashmir National Panthers Party)	JKNPP	?	Džammú a Kašmír
Lidová demokratická strana Džammú a Kašmíru (Jammu and Kashmir People's Democratic Party)	PDP	1998	Džammú a Kašmír
Lidová strana (sekulární) (Janata Dal – Secular)	JD(S)	1999	Karnátaka, Kérala
Lidová strana (sjednocená) (Janata Dal – United)	JD(U)	1999	Bihár, Džhárkhand
Džharkhandská mukti morča (Jharkhand Mukti Moucha)	JMM	1972	Džhárkhand, Urísa
Kéralský kongres (Kerala Congress)	KEC	1964	Kérala
Kéralský kongres (Mani) (Kerala Congress – Mani)	KEC(M)	1979	Kérala
Lidová strana pracujících (Lok Jan Shakti Party)	LJSP	2000	Bihár
Maharaštravádí gomantak pártí (Maharashtrawadi Gomantak Party)	MAG	1963	Góa
Manipurská lidová strana (Manipur People's Party)	MPP	1968	Manípur
Marumálarči drávida munnétra Kalagám (Marumalarchi Dravida Munnetra Kazhagam)	MDMK	1993	Tamilnádu
Národní fronta Mizů (Mizo National Front)	MDF	1959	Mizóram
Mizoramská lidová konference (Mizoram People's Conference)	MPC	1972	Mizóram

Zdroj k tab. 6:

Vláda Indické republiky: Indian election. 1998, 15. 9. 2009 /online/, (cit. dne: 6. 4. 2010),

<<http://www.indian-elections.com/partyprofiles/>>

Regionální strany zpravidla nevytváří celonárodní politické programy, ale zaměřují se pouze na určitou oblast. Cílem těchto stran je např. podpořit separatistické hnutí nebo zajistit lepší podmínky náboženské menšině, proto není obvyklé, aby si tyto strany vytvořily širší voličskou základnu.

6.1.2. Stručná charakteristika voleb v roce 1999

Ve druhé polovině devadesátých let se dostala do vedení indické vlády pravicová strana BJP. Do roku 1996 měl téměř vždy (s výjimkou voleb v roce 1977 a 1984) převahu levicový Kongres – viz kapitola Cesta k současné demokracii v Indické republice. Volby v roce 1996 skončily mezi těmito dvěma stranami nerozhodně, ale BJP v nich v poměru k předchozím volbám (1991) výrazně posílila. V únoru 1998 se konaly další volby do indického parlamentu, ve kterých tentokrát zvítězila BJP v čele koalice NDA a předsedou vlády se stal reformistický Biháří Vádžpéj. Nové volby musely být vypsané hned rok nato, poněvadž se Indie opět dostala do ostrých sporů s Pákistánem, které se týkaly testování jaderných zbraní, a vláda ztratila důvěru.¹⁴⁰

Pravicová vláda se zaměřila na ekonomický růst státu a podporu faktorů, které napomáhaly růstu HDP, rozvoji zahraničního obchodu a vylepšení mezinárodního postavení Indie. Tato opatření paradoxně uvrhovala náboženské menšiny, nízké kasty a chudé obyvatele do horšího postavení, než měli za levicové vlády. Z těchto důvodů posílil Kongres ve voleb v roce 2004. V těchto volbách také poprvé vytvořil silnou koaliční stranu, podobně jako BJP.

¹⁴⁰ Filipický, Jan – Holman, Jaroslav – Strnad, Jaroslav – Vavrušková, Stanislava: Dějiny Indie. Praha 2003, s. 855-858.

Tab. 7: Stručné výsledky parlamentních voleb v roce 1999

Stručné výsledky parlamentních voleb v roce 1999		
Politická strana	Počet mandátů	Podíl hlasů (%)
BJP	182	23,75
INC	114	28,30
CPM	33	5,4
Telugu déšam pártí****	29	3,65
Samádžvadí Party	26	3,76
Lidová strana (Sednocená)	21	3,10
Šivovo vojsko	15	1,56
Bahudžan samádž pártí	14	4,16
Drávidská pokroková federace**	12	1,73
AIADMK	10	1,93
Bídžú džanta dal****	10	1,2
Celoindický triamúlský kongres***	8	2,57
Národní kongresová strana	8	2,27
Raštríja džanta dal	7	2,79
Strana pracujícího lidu**	5	0,65
Indická národní Lok dal****	5	0,55
CPI	4	1,48
Národní konference Džammú a Kašmíru*	4	0,12
Marumálárči Drávida munnetra Kalagám**	4	0,44
Revoluční socialistická strana	3	0,41
Širomání akalí dal	2	0,69
Celoindický pokrokový blok	2	0,35
Kéralský státní výbor Muslimské ligy	2	0,23
Celobharátský Lok Tantrik kongres	2	0,22
Raštríja Lok dal	2	0,37
Celoindická muslimská Majlis-e-Ittehadul	1	0,12
Bharípa bahudžan mahásanga	1	0,19
Osvobozenecká komunistická strana Indie (Marxisticko-Leninistická)	1	0,33
Himáčalský Vikas kongres	1	0,07
Lidová strana (Sekulární)	1	0,91
Kéralský kongres	1	0,10
Kéralský kongres (Mani)	1	0,10
Státní manipurská kongresová strana	1	0,06
MGR Anna-drávidská pokroková federace	1	0,11
Rolnická a dělnická strana Indie	1	0,08
Samajvadí Džanta dal (Raštríja)	1	0,08
Širomání Akalí dal (Simrajit Singh Mann)	1	0,08
Sikkimská demokratická fronta	1	0,03
Nezávislí	6	2,74

	Členové koalice NDA
	Levicové strany
	Nezávislí kandidáti
	Ostatní strany

Zdroj k tab 7:

Filipský, Jan – Holman, Jaroslav – Strnad, Jaroslav – Vavrušková, Stanislava: Dějiny Indie. Praha 2003, s.994.

* Opuštění koalice v roce 2002

*** Opuštění koalice v roce 2007

** Opuštění koalice v roce 2004

**** Opuštění koalice v roce 2009

6.1.3. Stručná charakteristika voleb v roce 2004

Čtrnácté svobodné volby probíhaly po čtyři dny v 700 000 volebních místnostech ve 35 státních seskupeních. Voličskou základnu tvořilo 675 milionů občanů a průběh voleb zajišťovalo 3,5 milionu úředníků. O obsazení 543 poslaneckých míst usilovalo 5 435 kandidátů a celkové náklady na tyto volby činily 420 milionů USD. Pro volby roku 2004 byly poprvé plošně použity elektronické volební přístroje – EVM – Electronic Voting Machine (částečně použité už v roce 1999). Tyto přístroje byly vyvinuty a vyrobeny v Indii nákladem 1 075 milionů kusů. K volbám se dostavilo 57,9 % oprávněných voličů. Posledním volebním dnem byl 13. květen a 14. května již byly veškeré hlasy sečteny. Statistické prognózy předvídaly opětovné vítězství pravicové koalice s vůdčí stranou BJP, ale díky mnoha faktorům se do vedení dostala sociálněji smýšlející koalice v čele s Kongresem.¹⁴¹

Zvítězila v nich koalice UPA pod vedením levicového Kongresu se ziskem 275 mandátů (důvody tohoto vítězství jsou přiblíženy v kapitole Cesta k současné demokracii v Indické republice). Samotný INC získal 145 mandátů a hlasovalo pro něj 26,8 % voličů. Pravicová koalice NDA ztratila na své prestiži a celkový počet získaných mandátů byl 185 křesel, z toho 138 patřilo straně BJP. Podíl hlasů pro tuto stranu byl 22,2 %. Komunistická strana Indie (Marxistická) skončila, podobně jako v předchozích volbách, na třetím místě se ziskem 5,7 % hlasů. Největší podporu měla tato strana tradičně v Západním Bengálsku a v Kérale. V těchto volbách vzrostla podpora regionálních stran, např. Samádžvádí pártí, jejímž oblastním zájmem jsou státy Madhjadpradéš, Uttarpradéš a Uttaráňčal. Přiřazení většího počtu křesel těmto stranám oživilo některá separatistická hnutí, např. strany Telangana raštra samit a Telugu déšam pártí, které podporují oddělení nového indického státu Telangána od Ándhrapradéše. Nebezpečnými pro indickou celistvost a jednotu mohou být parlamentní strany podporující muslimský, křesťanský či kmenový separatismus, jakými jsou např. Národní konference Džammú a Kašmír, Národní fronta Mizoram, Muslimská liga nebo Sikkimská demokratická fronta. Tyto strany získávají, z důvodu svých programů omezených pouze na oblastní záležitosti, většinou méně než 1 % hlasů.¹⁴²

¹⁴¹ Václav Štor: Indická demonstrace demokracie. In: Mezinárodní politika. Roč. XXVIII, č. 9/2004, s. 14-15.

¹⁴² Nezávislá indická volební komise: Election commission of India: 1999, 16. 3. 2010 /online/, (cit. dne: 8. 4.), <http://eci.nic.in/eci_main/index.asp>

Tab. 8. Stručné výsledky parlamentních voleb v roce 2004

Stručné výsledky parlamentních voleb v roce 2004		
Politická strana	Počet mandátů	Podíl hlasů (%)
INC	145	26,53
BJP	138	22,16
CPM	43	5,66
Samádžvádí pártí	39	4,32
Raštríja džanta dal	21	2,41
Bahudžan samádž pártí	19	5,33
Drávidská pokroková federace	16	1,81
Šivovo vojsko	12	1,81
Bídžú džanta dal	11	1,30
CPI	10	1,41
Nacionalistická kongresová strana	9	1,80
Širomání akalí dal	8	0,90
Lidová strana (sjednocená)	7	2,35
Pattali Makkal Katčí	6	0,56
Džhárkhand Mukti Morča	5	0,47
Telanganská Raštra Samith	5	0,63
Telugu Dešam pártí	5	3,04
Lidová strana (sekulární)	4	1,47
Marumalarči Dravidská pokroková federace	4	0,71
Celoindický pokrokový blok	3	0,35
Lok džan šaktí pártí	3	0,71
Raštríja lok dal	3	0,63
Revolční socialistická strana	3	0,43
Asámská Gana Parišad	2	0,53
Národní konference Džammú a Kašmír	2	0,13
Kéralský kongres	2	0,05
Celoindický Triamulský kongres	2	2,07
Celoindická Majlis-e-Ittehadul Muslimeen	1	0,11
Bharatija Navšakti pártí	1	0,04
Indická federativní demokratická strana	1	0,07
Lidová demokratická strana Džammú a Kašmír	1	0,07
LDF-podpoření nezávislími	1	0,05
Lokšantrik Džan Samta pártí	1	0,09
Mizoramská národní fronta	1	0,05
Muslimská liga	1	0,20
Nagalandská lidová fronta	1	0,18
Národní Loktantrik pártí	1	0,09
Republikánská indická strana	1	0,08
Samádžvádí džanta pártí	1	0,09
Sikkimská demokratická fronta	1	0,04
Nezávislí kandidáti	3	4,25

	Členové koalice UPA
	Členové koalice NDA
	Levicové strany
	Nezávislí kandidáti
	Ostatní strany

Zdroje k tab. 8:

Vláda Indické republiky: India Politics News. 2003, 30. 3. 2009 /online/, (cit. dne: 8. 4. 2010),

<<http://elections-india.blogspot.com/2009/03/2004-election-results-and-party-wise.html>>

Nezávislá indická volební komise: Election commission of India. 1999, 16. 3. 2010 /online/, (cit. dne: 8. 4.),

<http://eci.nic.in/eci_main/index.asp>

6.1.3. Stručná charakteristika voleb v roce 2009

Zatím poslední volby do Lok sabha se konaly v roce 2009. Podle Nezávislé indické volební komise proběhly v pěti etapách mezi 16. dubnem a 13. květnem. K volbám se dostavilo 713 019 261 oprávněných voličů a jejich průběh byl zajišťován 1 083 809 úředníky. O 543 křesel v parlamentu usilovalo téměř 6 000 kandidátů a volební účast v tomto roce stoupla na 60 %.

Tab. 9: Stručné výsledky parlamentních voleb v roce 2009

Stručné výsledky parlamentních voleb v roce 2009		
Politická strana	Počet mandátů	Podíl hlasů (%)
INC	206	28,55
BJP	116	18,80
Levicová demokratická fronta	24	6,99
Samádžvádí pártí	23	3,42
Bahudžan samadž pártí	21	6,17
Lidová strana (Sjednocená)	20	1,52
Celoindický Triamúlský kongres	19	3,20
Drávidská pokroková federace	18	1,83
Bidžú džanta dal	14	1,59
Šivovo vojsko	11	1,55
Celoindická Anna-drávidská pokroková federace	9	1,67
Nacionalistická kongresová strana	9	2,04
Telugu déšam pártí	6	2,51
Raštríja Lok dal	5	0,44
Raštríja Džanta dal	4	1,27
Širomání Akalí dal	4	0,96
Národní konference Džammú a Kašmír	3	0,55
Lidová strana (Sekulární)	3	0,82
Džharkhandská mukti morča	2	0,40
Muslimská Liga	2	0,21
Telangánská raštríja samiti	2	0,62
Celoindická muslimská Majlis-E-Muslimeen	1	0,07
Asámská gana parišad	1	0,43
Asámská sjednocená demokratická fronta	1	0,52
Bahudžan vikas aghádí	1	0,05
Bodalandská lidová fronta	1	0,16
Harijánský džanhit kongres	1	0,20
Džharkhandská Vikas morča (Prádžatantrik)	1	0,23
Kéralský kongres (Mani)	1	0,10
Marumalárčí Drávida munnetra kalagam	1	0,27
Nagalandská lidová fronta	1	0,20
Sikkimská demokratická fronta	1	0,04
Vidutalaj čirutajgal katčí	1	0,18
Svábímání pakša	1	0,12
Nezávislí kandidáti	9	5,19

	Členové koalice NDA
	Členové koalice UPA
	Členové koalice TF
	Členové koalice FF
	Nezávislí kandidáti
	Ostatní strany

Zdroj k tab. 9:

Global Broadcast News: IBN Politics.com. 2009, 14, 4. 2010 /online/, (cit. dne: 15. 4. 2010),

<<http://ibnlive.in.com/politics/loksabhafinal/plist.php>>

6.2. Prostorová struktura výsledků voleb v roce 2009

Kapitola se zabývá zejména prostorovou strukturou výsledků voleb do Lok sabha v roce 2009 (viz příloha č. 2). Pro široký politický pluralismus jsou podrobněji sledovány pouze strany, kterým se podařilo získat alespoň deset mandátů, mezi něž patří – BJP, INC, SP, BSP, JD(U), AITC, DMK, BJD, SHS a za levicový blok CPM. Rozmístění podpory jednotlivým stranám je porovnáváno s charakteristikou ekonomické a sociální vyspělosti jednotlivých států a teritorií a strukturou obyvatel, kteří zde žijí, podle posledního sčítání obyvatel z roku 2001. Dále je zde uvedeno zevrubné porovnání výsledků s předchozími parlamentními volbami z roku 2004.

Tab. 10: Prostorové rozložení výsledků volebních stran ve volbách roku 2009

Prostorové rozlišení výsledků volebních stran ve volbách 2009		
Strana	Státy s nízkou podporou	Státy s vysokou podporou
INC	Karnátaka, Gudžarát, Tamilnádu, Čhattígarh	Arunáčalpradéš, Nágaland, Mizoram
BJP	Kérala, Ándhrapradéš, Tamilnádu, Arunáčalpradéš	Karnátaka, Čhattígarh, Himáčalpradéš
CPM	Karnátaka, Čhattígarh	Kérala, Západní Bengálsko
SP	Karnátaka, Gudžarát	Uttarpradéš
BSP	Asám, Goa, Arunáčalpradéš	Uttarpradéš, Západní Bengálsko, Maháraštra
JD(U)	Asám, Ándhrapradéš	Bihár, Karnátaka
AITC	Uttarpradéš, Karnátaka	Západní Bengálsko, Tripura, Nagaland
DMK	Rádžastán, Urísa	Tamilnádu
BJD	Uttarpradéš, Rádžastán	Urísa
SHS	Gudžarát, Harijána	Maháraštra, Bihár, Goa

Zdroj k tab. 10:

Nezávislá indická volební komise: Election commission of India. 1999, 16. 3. 2010 /online/, (cit. dne: 30. 4.), <http://eci.nic.in/eci_main/index.asp>

Kongres

Indický národní kongres získal ve volbách v roce 2009 o 61 mandátů více než v předchozích volbách z roku 2004. Preference se mu zvýšily zejména ve státech Arunáčalpradéš, Himáčalpradéš, Manipur, Mizoram a Rádžastán. stabilní podporu měl tradičně ve Ándhrapradéši, Harijáně a Paňdžábu. Do jádra volební podpory (území, na kterém Kongres získal 50 % svých hlasů) v roce 2009 patřily volební distrikty v Ándhrapradéši, jižní Kérale, Manipuru, Mizoramu, Asámu, východním Rádžastánu a Paňdžábu (viz příloha č. 3). Mezi indickými stranami s podobným zaměřením je v některých případech obvyklá úmluva o nekonkurenci. Např. v Západním Bengálsku existují volební obvody, ve kterých kandidovala Komunistická strana Marxistická a obvody, kde kandidoval Kongres. Podobný jev je možné vidět v Kérale s Muslimskou ligou a v Tamilnádu s Drávidskou pokrokovou federací.¹⁴³

¹⁴³ Nezávislá indická volební komise: Election commission of India. 1999, 16. 3. 2010 /online/, (cit. dne: 30. 4.), <http://eci.nic.in/eci_main/index.asp>

Tab. 11: Podpora INC v indických státech

Územní rozdíly v podpoře INC v roce 2004	
Stát/teritorium	Podpora (%)
Ándhrapradéš	41,56
Arunáčalpradéš	9,96
Asám	35,07
Bihár	4,49
Čhattisgarh	40,16
Goa	29,76
Gudžarát	43,86
Harijána	42,13
Himáčalpradéš	51,81
Džammú a Kašmír	27,83
Džarkhand	21,44
Karnátaka	36,82
Kérala	32,13
Madhjapradéš	34,07
Maháraštra	23,77
Manipur	-
Meghaláj	45,55
Mizoram	-
Nagaland	25,78
Urísa	40,43
Paňdžáb	34,17
Rádžastán	41,42
Sikkim	27,43
Tamilnádu	14,40
Tripura	14,28
Uttarpradéš	12,04
Uttaráňčal	14,56
Západní Bengálsko	14,56
Andamany a Nikobary	55,77
Čhandígarh	35,22
Dillí	54,81
Lakšadvíp	1,47

Zdroj k tab. 11:

Nezávislá indická volební komise: Election commission of India. 1999, 16. 3. 2010 /online/, (cit. dne: 30. 4.),
<http://eci.nic.in/eci_main/index.asp>

Tab. 12: Podpora INC v indických státech

Územní rozdíly v podpoře INC v roce 2004	
Stát/teritorium	Podpora (%)
Ándhrapradéš	38,95
Arunáčalpradéš	55,11
Asám	33,91
Bihár	10,26
Čhattisgarh	37,31
Goa	22,6
Gudžarát	43,28
Harijána	41,77
Himáčalpradéš	45,61
Džammú a Kašmír	24,67
Džarkhand	15,02
Karnátaka	37,65
Kérala	40,13
Madhjapradéš	40,14
Maháraštra	19,61
Manipur	42,96
Meghaláj	44,84
Mizoram	65,58
Nagaland	69,96
Urísa	32,75
Paňdžáb	45,23
Rádžastán	47,19
Sikkim	-
Tamilnádu	15,03
Tripura	-
Uttarpradéš	18,25
Uttaráňčal	43,13
Západní Bengálsko	13,45
Andamany a Nikobary	-
Čhandígarh	46,87
Dillí	57,11
Lakšadvíp	51,88

Zdroj k tab. 12:

Nezávislá indická volební komise: Election commission of India. 1999, 16. 3. 2010 /online/, (cit. dne: 30. 4.),
<http://eci.nic.in/eci_main/index.asp>

Kongresová strana uzavřela také několik dohod se stranami s podobným politickým zaměřením. Dohoda se týkala stran BSP, JD(S), Nagalandská lidová fronta, Bodalandská lidová fronta, Swabhimání pakša, Bahudžan Vikas Aghádí a Sikkimská demokratická fronta, které po skončení voleb podpořily koalici UPA v čele s Kongresem, čímž ještě zvýšily prestiž strany.¹⁴⁴

¹⁴⁴ Nezávislá indická volební komise: Election commission of India. 1999, 16. 3. 2010 /online/, (cit. dne: 30. 4.),
<http://eci.nic.in/eci_main/index.asp>

Bharátíj džanta pártí

Bharátíj džanta pártí ztratila ve volbách v roce 2009 oproti volbám předchozím 22 mandátů. Preference straně poklesly zejména na úkor Kongresu ve státech Rádžastán a Mizoram. Podpora BJP naopak vzrostla ve státě Karnátaka. Pokles preferencí strany pokračuje od nečekané prohry ve volbách v roce 2004, kdy po půl desetiletí pravicové vlády nastala potřeba zpomalit ekonomické reformy a růst HDP, na což doplácely především chudí obyvatelé z nižších kast a kmenů.

Tab. 13: Podpora BJP v indických státech

Územní rozdíly v podpoře BJP v roce 2004	
Stát/teritorium	Podpora (%)
Ándhrapradéš	41,56
Arunáčalpradéš	9,96
Asám	35,07
Bihár	4,49
Čhattisgarh	40,16
Goa	29,76
Gudžarát	43,86
Harijána	42,13
Himáčalpradéš	51,81
Džammú a Kašmír	27,83
Džarkhand	21,44
Karnátaka	36,82
Kérala	32,13
Madhjapradéš	34,07
Maháraštra	23,77
Manípur	14,88
Meghaláj	45,55
Mizoram	-
Nagaland	-
Urísa	40,43
Paňdžáb	34,17
Rádžastán	41,42
Sikkim	-
Tamilnádu	14,40
Tripura	14,28
Uttarpradéš	12,04
Uttaráňčal	14,56
Západní Bengálsko	14,56
Andamany a Nikobary	55,77
Čhandígarh	35,22
Dillí	54,81
Lakšadvíp	-

Zdroj k tab. 13:

Nezávislá indická volební komise: Election commission of India. 1999, 16. 3. 2010 /online/, (cit. dne: 30. 4.),
<http://eci.nic.in/eci_main/index.asp>

Tab. 14: Podpora BJP v indických státech

Územní rozdíly v podpoře BJP v roce 2004	
Stát/teritorium	Podpora (%)
Ándhrapradéš	38,95
Arunáčalpradéš	55,11
Asám	33,91
Bihár	10,26
Čhattisgarh	37,31
Goa	22,6
Gudžarát	43,28
Harijána	41,77
Himáčalpradéš	45,61
Džammú a Kašmír	24,67
Džarkhand	15,02
Karnátaka	37,65
Kérala	40,13
Madhjapradéš	40,14
Maháraštra	19,61
Manípur	42,96
Meghaláj	44,84
Mizoram	65,58
Nagaland	69,96
Urísa	32,75
Paňdžáb	45,23
Rádžastán	47,19
Sikkim	-
Tamilnádu	15,03
Tripura	0,00
Uttarpradéš	18,25
Uttaráňčal	43,13
Západní Bengálsko	13,45
Andamany a Nikobary	0,00
Čhandígarh	46,87
Dillí	57,11
Lakšadvíp	51,88

Zdroj k tab. 14:

Nezávislá indická volební komise: Election commission of India. 1999, 16. 3. 2010 /online/, (cit. dne: 30. 4.),
<http://eci.nic.in/eci_main/index.asp>

Jádra volební podpory BJP pokrývají téměř celý stát Karnátaka, západní a východní Gudžarát, střední Madhjapradéš, jižní Čhattisgarh a západní Asám (viz příloha č. 4).

Následující politické strany nemají, na rozdíl od INC a BJP, podporu ve všech státech Indie, komparace pomocí tabulek by tedy v těchto případech nebyla příliš přehledná a měla by nízkou vypovídací hodnotu, proto je u těchto politických seskupení použitý pouze slovní komentář.

Komunistická strana marxistická

Komunistická strana Marxistická je vůdčí stranou levicové koalice Třetí fronta (Third front), která byla založená z důvodu zvýšení konkurenceschopnosti komunistických stran vůči dvěma koalicím UPA a NDA. Jádra volební podpory této strany byly v roce 2009 zejména ve státě Západní Bengálsko a dále už jen v Tripuře (viz příloha č. 5). Oproti roku 2004 rozšířila strana území své podpory z jihu Kéraly a Západního Bengálska také do Mizoramů a na jih státu Urísa.

Samádžvádí pártí

Samádžvádí pártí je členem koalice Čtvrtá fronta (Fourth front) společně se stranami Raštríja džanta dal a Lok džanšakti pártí. Největší podporu má tato strana ve státě Uttarpradéš, kde se také nachází její jádra podpory (viz příloha č. 6). Voličskou základnu si tato strana dokázala získat i mimo Uttarpradéš, ale tato podpora je zanedbatelná.

Bahudžan samádž pártí

Bahudžan samádž pártí je stejně jako CPM součástí koalice Třetí fronta (Third front). Jádra volební podpory pokrývají celý stát Gudžarát, i když v žádném ze zdejších volebních obvodů nezvítězila, a velkou část Uttarpradéše, zejména jihozápad státu (viz příloha č. 7).

Lidová strana (Sjednocená)

Strana je členem pravicové koalice NDA, proto má podporu zejména v ekonomicky rozvinutějších státech. Jádra strany tvoří volební obvody v Biháru (viz příloha č. 8). Ve volbách 2004 zvítězila v mnoha distriktech Biháru a ve dvou obvodech na západě Uttarpradéše. V loňských volbách (2009) se volební podpora posunula na východ Uttarpradéše a sever Biháru.

Celoindický triamúlský kongres

Strana je členem koalice UPA s levicovým zaměřením. Jádra volební podpory jsou koncentrovány ve státě Západní Bengálsko, kde tato strana tvoří významného partnera Kongresu (viz příloha č. 9). V roce 2009 zvítězila strana zejména na jihu Západního Bengálska, na rozdíl od předchozích voleb, kde získala nejvíce hlasů v severní části státu.

Drávidská pokroková federace

Drávidská pokroková federace je členem levicové koalice UPA. Jádra volební podpory jsou situována ve státě Tamilnádu, zejména v severní a střední části, kde také zvítězila ve volbách 2004 i 2009 (viz příloha č. 10).

Bídžú džanta dal

Pravicová Bídžú džanta dal je členem vládní koalice NDA. Jádra státní podpory tvoří pouze několik států ve východní části státu Urísa (viz příloha č. 11). V Uríse soupeří zejména s INC. V roce 2004 zvítězila na severu státu, v roce 2009 se území volební podpory protáhlo i do obvodů podél pobřeží.

Šivovo vojsko

Šivséna (neboli Strana Šivova vojska) je členem vládní koalice NDA. Jádra volební podpory pro tuto stranu jsou zejména ve střední části státu Maháráštra (viz příloha č. 12). Volební preference se straně ve volbách 2009 zvýšily oproti předchozím volbám.

Ve volbách v roce 2009 měli výraznou podporu nezávislí kandidáti, a to ve všech státech. Vzhledem k jejich množství se však hlasy roztříští a ve výsledku zvítězili pouze v devíti volebních obvodech. Poslední volby jsou také charakteristické vzestupem regionálních stran, například Národní konference Džammú a Kašmír, Telugu dešam pártí, Asámská sjednocená demokratická liga nebo Sikkimská demokratická strana. Podpora menších stran většinou končí hranicemi státu, ve kterém mají kořeny vzniku. Oproti volbám 2004 však tyto strany získaly větší podporu na úkor hegemonních BJP a INC. Pro zvýšení prestiže se také zformovaly nové koalice Třetí fronta (Third front) a Čtvrtá fronta (Fourth front). Nezávislá strana Telugu dešam pártí, která roku 2009 zvítězila v pěti volebních obvodech je jednou ze stran, která se ve volbách 2004 neprosadila, dalším příkladem může být Asámská sjednocená demokratická fronta.

Hranice volebních obvodů se před každými volbami upravují podle aktuálních potřeb, což komplikuje komparaci jednotlivých voleb. Pro ilustraci změn mezi volbami 2004 a 2009 jsou v příloze mapy zobrazující vítězné strany v jednotlivých distriktech v obou sledovaných letech.. (viz příloha č. 1 a příloha č. 2).

Tab. 15: Počet volebních distriktů a kandidátů v jednotlivých státech a teritoriích v roce 2009

Stát	Počet volebních obvodů	Počet kandidujících INC	Počet kandidujících BJP
Ánhrapraděš	42	44	13
Arunáčalpraděš	2	28	2
Asám	14	16	12
Bihár	40	0	19
Čhattisgarh	11	11	11
Goa	2	1	2
Gudžarát	26	30	28
Harijána	10	9	11
Himáčalpraděš	4	6	5
Džammú a Kašmír	6	3	6
Džarkhand	14	10	5
Karnátaka	28	29	27
Kérala	20	20	21
Madhjapraděš	29	35	31
Maháraštra	48	30	26
Manípur	2	0	2
Meghaláj	2	2	1
Mizoram	1	0	0
Nagaland	1	1	0
Urísa	21	26	11
Paňdžáb	13	16	3
Rádžastán	25	27	27
Sikkim	1	1	0
Tamilnádu	39	10	7
Tripura	2	29	1
Uttarpraděš	80	78	83
Uttaráňčal	5	47	14
Západní Bengálsko	42	47	14
Andamany a Nikobary	1	1	1
Čhandígarh	1	1	1
Dillí	7	7	8
Lakšadvíp	1	1	0

Zdroj k tab. 13:

Nezávislá indická volební komise: Election commission of India. 1999, 16. 3. 2010 /online/, (cit. dne: 30. 4.), <http://eci.nic.in/eci_main/index.asp>

6.3. Podmíněnost výsledků voleb 2009

S prostorovým rozmístěním obyvatelstva, náboženskou charakteristikou a charakteristikou konfliktních oblastí (popisováno v kapitole 4) souvisí i rozmístění volebních preferencí a jader volební podpory pro jednotlivé strany.

Tento jev je zřejmý např. v nestabilním státě Džammú a Kašmír. Zde ani v roce 2004 ani 2009 nezískala podporu proindická hinduistická pravicová BJP, ale v roce 2004 zejména levicový Kongres a nezávislí, a v roce 2009 se zde výrazně prosadila regionálně laděná Národní liga Džammú a Kašmíru. Důvodem je různorodost vyznání obyvatel (muslimové, buddhisté a hinduisté) a problematické nacionální cítění. Naopak ve státech převážně hinduistických, jako je Karnátaka nebo Rádžastán má BJP většinovou podporu, i když v posledních volbách oslabila zejména právě v Rádžastánu. Tato strana má stabilní podporu také ve státech Čhattísgarh a Gudžaráť. V ostatních oblastech její podpora klesá z ekonomických důvodů. Jádra volební podpory BJP a INC se ve velkém množství případů překrývají a v mnoha státech jejich kandidáti vítězí těsnou většinou hlasů, zřejmě z důvodu rovnoměrného rozmístění obyvatelstva, z ekonomického a náboženského hlediska.

Krajně levicové a komunistické strany jsou spojeny se státy se slabším ekonomickým potenciálem a sociální nestabilitou. CPI a CPM jsou proto zastoupeny zejména v Západním Bengálsku a Tripuře, kde ekonomická situace není optimální, ale také v rozvíjející se Kérale, kde tyto strany mají už tradiční podporu, i když úroveň státu stoupá. Spíše levicově zaměřená je i nejsilnější politická strana INC, která však má vysokou míru podpory i v nejvyspělejších státech a teritoriích (např. Dillí), zejména pro ekonomické jistoty, které jsou zakomponovány v jejím programu. Ve východních křesťanských státech také převažuje podpora levicových nehinduistických stran, jednak z ekonomických důvodů a jednak také z důvodů náboženských.

Lze se domnívat, že tyto započaté trendy budou pokračovat a v příštích parlamentních volbách, které by se měly konat v roce 2014, budou nadále růst počty hlasů regionálním stranám. Podpora největších stran INC a BJP, a tím i koalic UPA a NDA, se bude odvíjet od ekonomické situace státu a spokojenosti voličů v nastalém volebním období pod vedením Indického národního kongresu.

7. Závěr

Tato bakalářská práce zabývala problematikou parlamentních voleb v Indii. V loňském roce 2009 se odehrály zatím poslední celostátní indické volby do Lok sabha (poslanecké sněmovny) a právě výsledky těchto voleb práce analyzovala. Práce byla rozdělena do tří tématických kapitol. V první kapitole se zabývala stručnými dějinami politického vývoje v Indii, zejména pak politickou situací od roku 1952 do roku 2009, kdy se u moci střídaly dvě nejdůležitější strany – Indický národní kongres a Bharátíj džanta pártí. Cílem popisu tohoto vývoje bylo přiblížit tradice politického chápání obyvatel Indie a usnadnit tak vnímání současné politické situace v této zemi. Celá práce je dokreslena několika tématickými mapami, které znázorňují celkové výsledky voleb 2004 a 2009 pro jednotlivé volební obvody. Dále jsou v příloze uvedeny mapy jader volební podpory politických stran s nejvyšším ziskem mandátů v Lok sabha pro rok 2009.

V rámci analýzy byla zjištěna propojenost mezi ekonomickou vyspělostí států a preferencemi mezi pravicovou a levicovou částí spektra, v němž pravice měla větší volební podporu v ekonomicky vyspělejších státech a levice ve státech s nižší sociální úrovní obyvatelstva. V porovnání aktuálních výsledků voleb z roku 2009 a předchozích voleb 2004 byl zjištěn pokles podpory pravicové strany BJP a naopak nárůst preferenčních hlasů pro levicový Kongres. Tento jev je zřejmý ve státech Rádžastán, kde Kongres zvítězil na polovině území bývalé podpory BJP. Na úkor těchto dvou hlavních indických politických stran narůstá podpora regionálních stran, většinou s nacionálním zaměřením. Podpora těchto menších stran však většinou nepřesahuje hranice státu, ve kterém působí. Současné tendence indické levicové vlády zahrnují ekonomický růst Indické republiky, s ohledem na nejchudší vrstvy obyvatel státu. Předpokládá se další pokles hlasů pro pravici a naopak další nárůst podpory regionálních stran, které dříve nehrály tak důležitou roli.

Současný trend vytváření koalic napomohl menším stranám k získání více mandátů, mezi tyto patří zejména levicově zaměřené strany, seskupené v koalici Třetí fronta, Bídžú džanta dal, Bahudžan samádž pártí nebo Celoindická Anna-Drávidská pokroková federace. Dle četnosti jader podpory a sečtení celkového počtu hlasů, získali členové této koalice největší podporu ve státech Gudžarát, Uttarpradéš a Tamilnádu.

Po volbách z roku 2004 se dala vysledovat přímá úměra mezi vyspělostí státu a jeho náboženským rozvržením obyvatel s volebními preferencemi. Po volbách v roce 2009 už tento poměr není tak zřejmý – obyvatelé dávají přednost sociálním jistotám kongresu nebo racionalitě menších stran, i když kandidáti pravicových stran často končí na druhém místě, které už jim neumožňuje postup do Lok sabha.

8. Summary

This bachelor work analyses parliamentary election results in India in 2009. The main objective of this work was to compare the support of each political party in different electoral districts. Firstly, historical view on the development of the political situation was used to clarify the current political situation in India. Secondly, the Indian states were described according to the people living there (e.g. from a religious or national point of view). This characteristics should help with understanding the Indian policy.

Furthermore, the work deals with the elections in 2009 in comparison with elections in 2004. This shows the difference in support in each state. It was discovered, that less economically developed states prefer the National Indian Congress and more economically developed states prefer the Bhastriya Janata Party. From 2004 to 2009 preferences of the INC increased and preferences of the BJP declined. Nevertheless, there is a new tendency of voting the regional parties with nationalistic polarization. In spite of growing economical prosperity of India, it is expected, that the left-polarized and regional parties may win the next elections.

In addition, for better illustration, the maps of polling districts are included. These maps show the complex results of the elections in 2004 and 2009 and also the centres of support for ten of the most popular political parties.

9. Seznam použité literatury

Literatura

- Diamond, Larry–Linz, Juan–Lipset, Seymour Martin: Democracy in Developing Countries: Asia. UK 1989.
- Festa, David – Novotný, Josef - Tomeš, Jiří a kol: Konflikt světů a svět konfliktů. Praha 2007.
- Filipický, Jan: Indie. Stručná historie států. Praha 2008.
- Filipický, Jan – Holman, Jaroslav – Strnad, Jaroslav – Vavrušková, Stanislava: Dějiny Indie. Praha 2003.
- Gopal, Sarvepalli: Jawaharlal Nehru. A Biography. New Delhi 1995 (druhé vydání).
- Hardgrave, Robert – Kochanek, Stanley: India. Government and Politics in a Developing Nation, USA, 1986.
- Hardgrave, Robert L. – Kochanek, Stanley A.: India: Government and Politics in a Developing Nation. USA 1986, 4. vydání.
- Ira, Jaroslav - Němec, Petr - Švábenská, Jana: Indie jako výzva a jako partner. Praha 2007.
- Krása, Miloslav – Marková, Dagmar – Zbavitel, Dušan: Indie a Indové. Od dávnověku k dnešku. Praha 1997.
- Novotný, Lukáš: Kdo, kdy, kde vládl?.Praha 2005.
- Pilát, Jan: Dobyvatelé, proroci, patrioti. Pět indických staletí. Praha 1965.
- Veselý, Zdeněk: Dějiny mezinárodních vztahů. Plzeň 2007.
- Weissová, Šárka: Atlas mezinárodních vztahů. Plzeň 2007.

Internetové zdroje

- Bahudžan samáďž pártí: Bahujan Samaj Party. 2005, 14. 4. 2010 /online/, <http://bspindia.org/>
- Balabán, Miloš: Prognóza geopolitického vývoje světa v horizontu roku 2020. In: Pražské sociálně vědní studie. 2006, http://publication.fsv.cuni.cz/attachments/123_020-Balaban.pdf
- BBC:BBC News. 2000, 31. 3. 2010 /online/, http://news.bbc.co.uk/2/shared/spl/hi/south_asia/03/kashmir_future/html/
- Chattopadhyay, Sankar Suhrid: Frontline. 2008, 18. 5. 2008 /online/, <http://www.hinduonnet.com/fline/fl2514/stories/20080718251413000.htm>
- Digitální mediální společnost: Engage India. 2005, 1. 4. 2010 /online/, www.engageindia.com/party/bahujan-samaj-party.php
- Global Broadcast News: IBN Politics.com. 2009, 14. 4. 2010 /online/, <http://ibnlive.in.com/politics/loksabhafinal/plist.php>
- Halphin, Tony: Britské listy. 2006, 18.6. 2009 /online/, <http://www.blisty.cz/2009/6/18/art47461.html>
- Indian Express Group:Express India. 2008, 5. 4. 2010 /online/, <http://www.expressindia.com/latest-news/Assam-conflict-leaves-47-dead-87k-homeless/370424/>
- Institut pro management konfliktů: National Liberation Front of Tripura. 2001, 12. 7. 2002 http://www.satp.org/satporgtp/countries/india/states/tripura/terrorist_outfits/nlft.htm
- John Pike: Global securiti. 2000, 31. 3. 2010 /online/, <http://www.globalsecurity.org/military/world/war/punjab.htm>
- Kéralská vláda: Kerala.com: 2005, 15. 8. 2007 /online/, www.kerala.com/gallery.php?gallery=37&cat=21
- Manipurská vláda: E-Pao. 2002, 15. 9. 2002 /online/, www.e-pao.net/election02/political_parties.asp

- Michael Jubel: Nazar. 2009, 23. 1. 2010 /online/,
<http://nazaronline.net/wordpress/wp-content/uploads/2010/01/map-telangana-copy-300x283.jpg>
- Ministerstvo statistiky a realizace programu: Census statistics. 2001, 5. 3. 2001 /online/,
<http://gov.bih.nic.in/Profile/CensusStats-01.htm>
- Murtaza Shibli: Kashmir Affairs. 2001, 14. 1. 2009 /online/,
<http://www.kashmiraffairs.org/>
- Ministry of Home Affairs: Census of India. 2001, 16. 1. 2007 /online/,
http://www.censusindia.gov.in/Tables_Published/Basic_Data_Sheet.aspx
- Nezávislá indická volební komise: Election commission of India: 1999, 16. 3. 2010 /online/,
http://eci.nic.in/eci_main/index.asp
- Nezávislá indická volební komise: Election commission of India: 1999, 25.4. 2010-05-03 /online/,
<http://eciresults.nic.in/>
- Pieter Steyn: Wars on the world. 2000, 12. 5. 2008 /online/,
<http://www.onwar.com/aced/data/november/nagaland1954.htm>
- Ploughshares: Armed conflicts report. 2002, 12. 1. 2006 /online/,
<http://www.ploughshares.ca/libraries/ACRText/ACR-IndiaGujarat.html>
- Price, Gabeth – Vines, Alex: Rozvojovka. 2007, 10. 2. 2010 /online/,
http://www.rozvojovka.cz/jak-si-indie-namlouva-afriku_200_66.htm
- Ramachandra Guha: Telangana utsav. 2006, 17.1. 2010 /online/,
<http://telanganautsav.wordpress.com/2010/01/18/telangana-the-29th-state-of-india/>
- Simo Hellsten: War resisters international. 2009, 25. 10. 2010 /online/,
<http://www.wri-irg.org/node/9618>
- Sitharaman Narmala: Telangana utsav. 2006, 17.1. 2010 /online/,
<http://telanganautsav.wordpress.com/2010/01/18/telangana-the-29th-state-of-india/>
- Sindhské noviny: Sindh Today: 2009, 6. 4. 2010 /online/,
www.sindhtoday.net/news/1/70031.htm
- Technologie Orbicon: 2010Delhi.com. 2010, 14. 4. 2010 /online/,
www.2010delhi.com/staticfiles/mapofindia.jpg
- Halphin, Tony: Britské listy. 2006, 18.6. 2009 /online/,
<http://www.blisty.cz/2009/6/18/art47461.html>
- Vláša Indické republiky: Know India. 2005, 12. 1. 2010 /online/,
http://india.gov.in/knowindia/state_uts.php
- Vláša Indické republiky: India Politics News. 2003, 30. 3. 2009 /online/,
<http://elections-india.blogspot.com/2009/03/2004-election-results-and-party-wise.html>
- Vláša Indické republiky: Indian election. 1998, 15. 9. 2009 /online/,
<http://www.indianelections.com/electoralsystem/>
- Vláša Indické republiky: Indian Parliament. 1999, 14. 4. 2010 /online/,
<http://www.parliamentofindia.nic.in/>
- Vláša Indické republiky: Indian elections. 2004, 7. 1. 2010 /online/,
<http://www.indian-elections.com/resultsupdate/>
- Vláša Indické republiky: The President of India. 2007, 14. 4. /online/,
<http://presidentofindia.nic.in/index.html>
- Vláša státu Mizoram: Mizoram. 2008, 14. 4. 2010 /online/,
http://mizoram.nic.in/about/popu_by-reli.htm
- Vu, A. Michelle: The christian post. 2006, 10. 11. 2008 /online/,
<http://www.christianpost.com/article/20081110/orissa-braces-for-more-hindu-christian-conflict/index.html>
- Vzdělávací centrum: Indian Election Affairs. 2004, 29. 9. 2009 /online/,
indian-electionaffairs.com/parties/CPM.html

Doplňkové zdroje

- Fárek, Jiří: Ekonomika Indie. Po váhavém startu impozantní nástup. In: Mezinárodní politika. Roč. XXVIII, č. 9/2004, s.3.
- Filipský, Jan: Tichá revoluce: Indie v období globalizace. In: Mezinárodní politika. Roč. XXVIII, č. 9/2004, s.16-17.
- Štor, Václav: Indická demonstrace demokracie. In: Mezinárodní politika. Roč. XXVIII, č. 9/2004, s. 14-15.

Přílohy

Příloha č. 1: Výsledky parlamentních voleb v Indii v roce 2004

Příloha č. 2: Výsledky parlamentních voleb v Indii v roce 2009

Příloha č. 3: Jádra volební podpory INC

Příloha č. 4: Jádra volební podpory BJP

Příloha č. 5: Jádra volební podpory CPM

Příloha č. 6: Jádra volební podpory SP

Příloha č. 7: Jádra volební podpory BSP

Příloha č. 8: Jádra volební podpory JD(U)

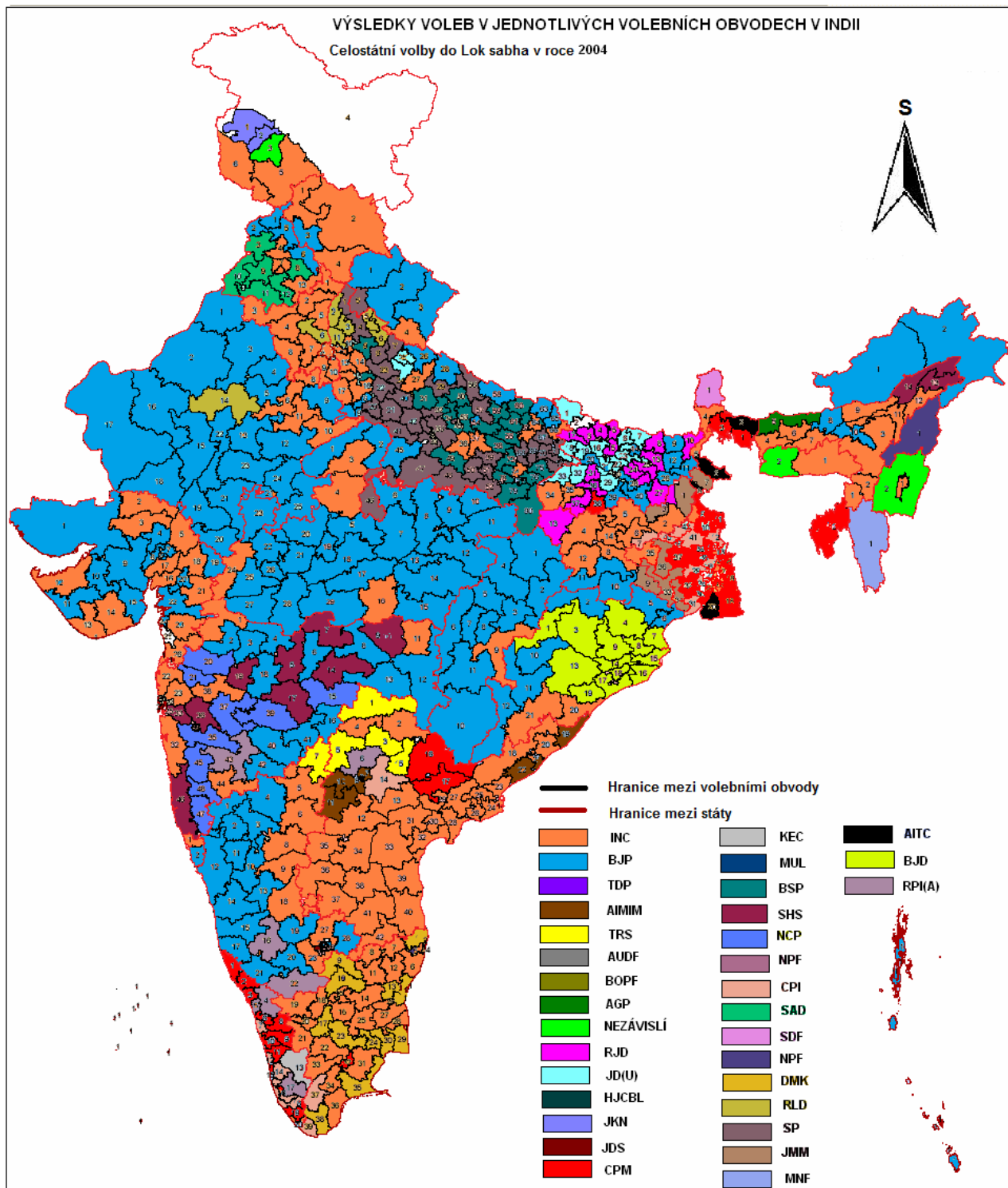
Příloha č. 9: Jádra volební podpory AITC

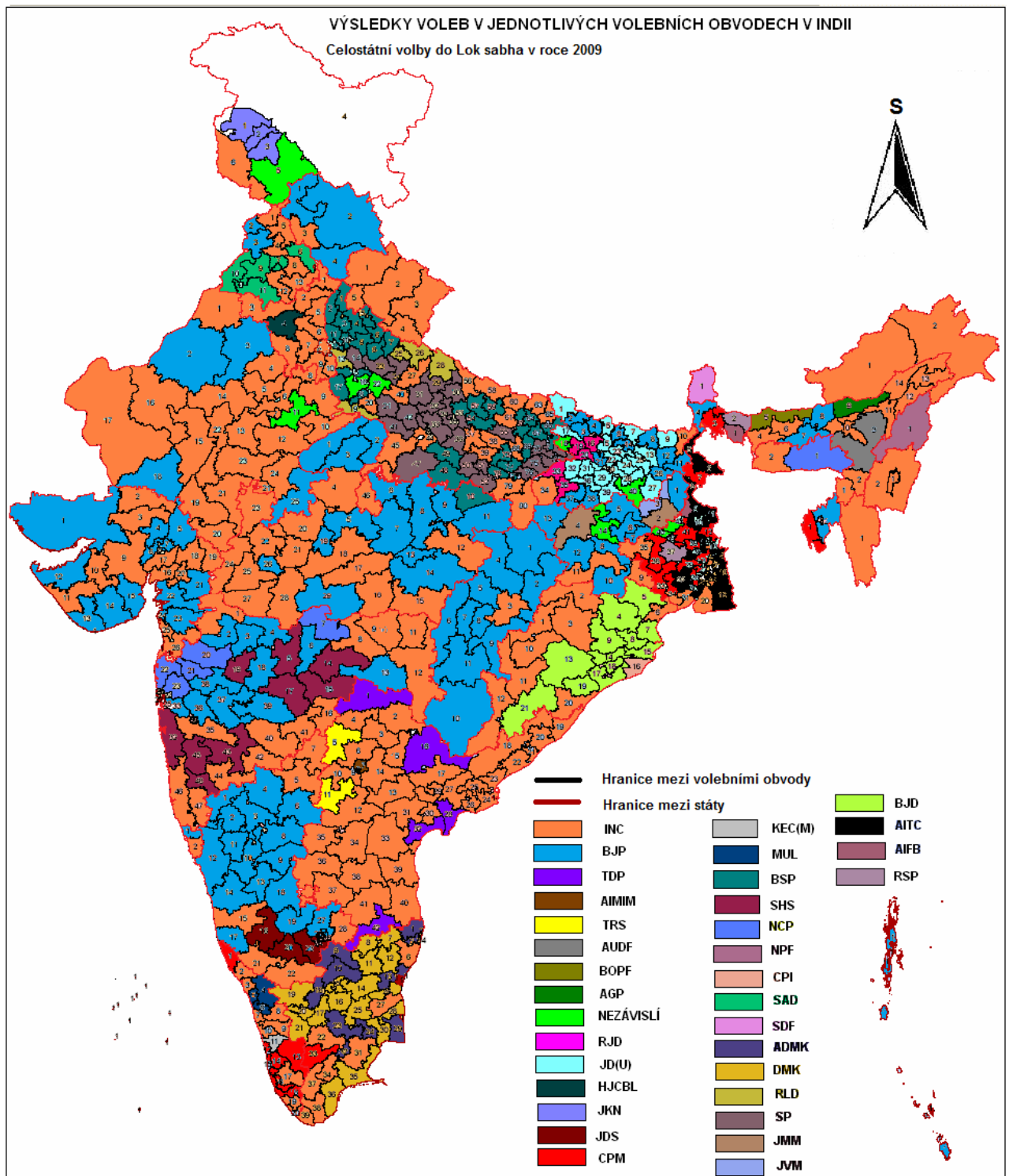
Příloha č. 10: Jádra volební podpory DMK

Příloha č. 11: Jádra volební podpory BJD

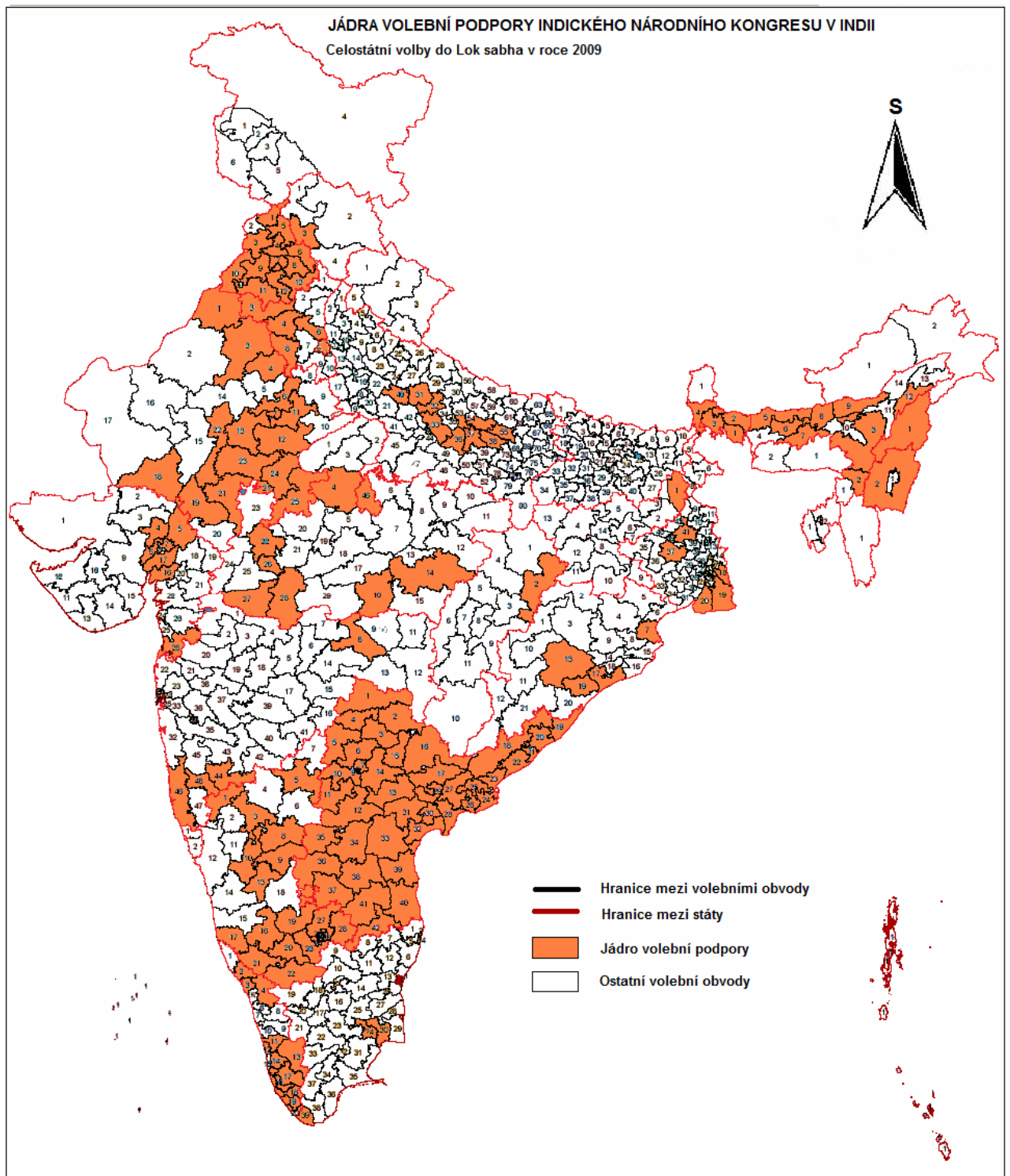
Příloha č. 12: Jádra volební podpory SHS

Příloha č. 1:

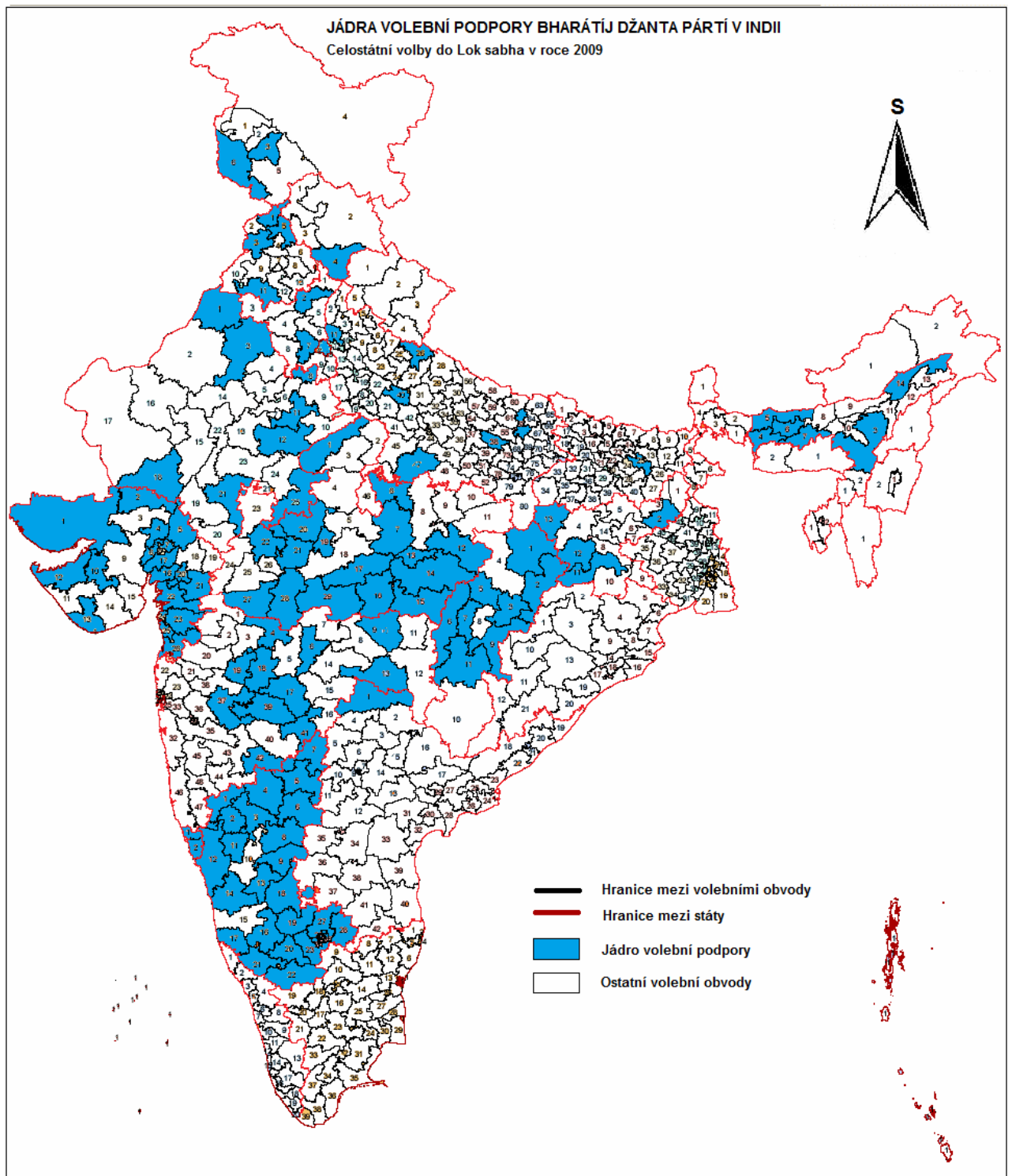

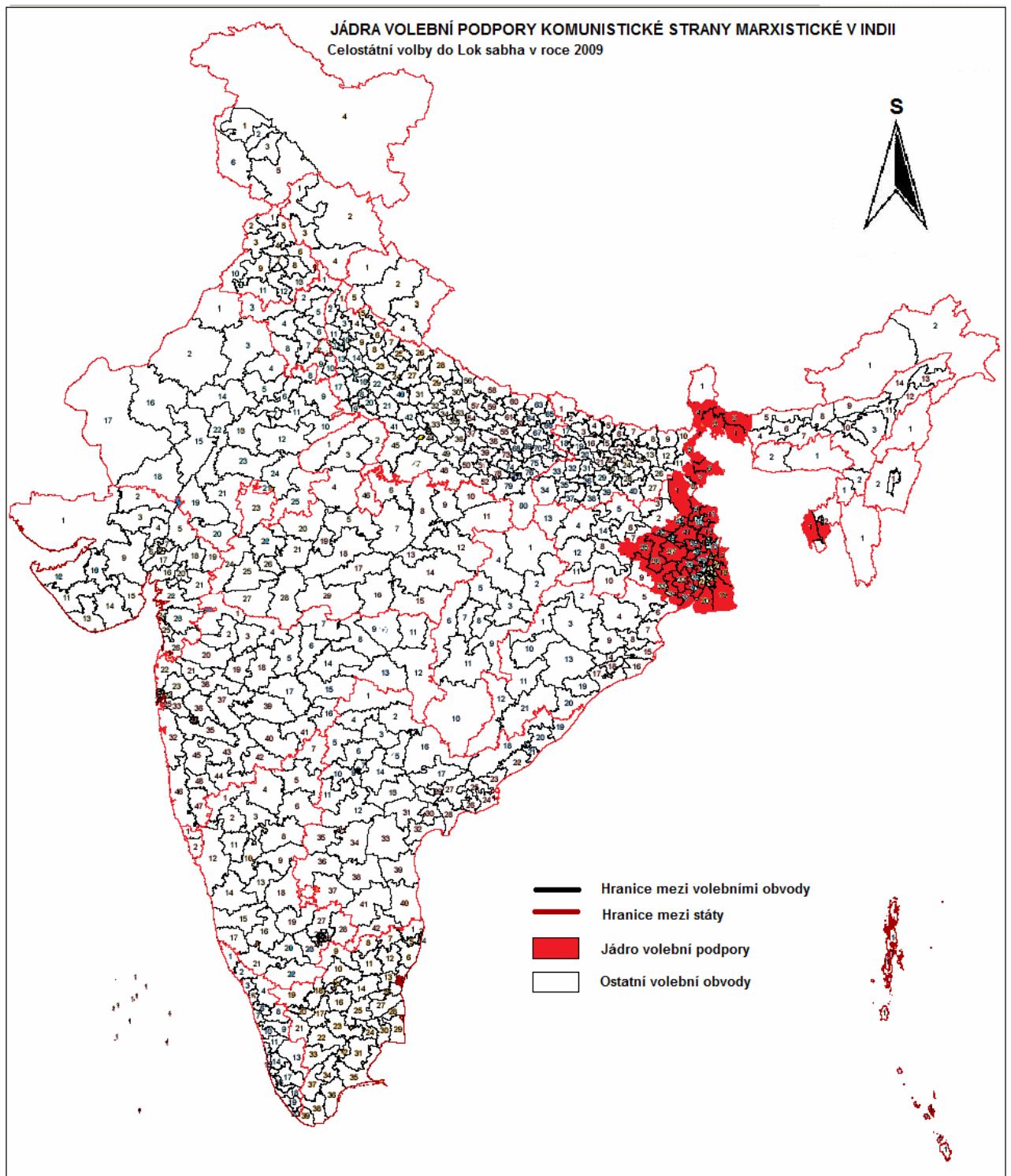
Příloha č. 3:

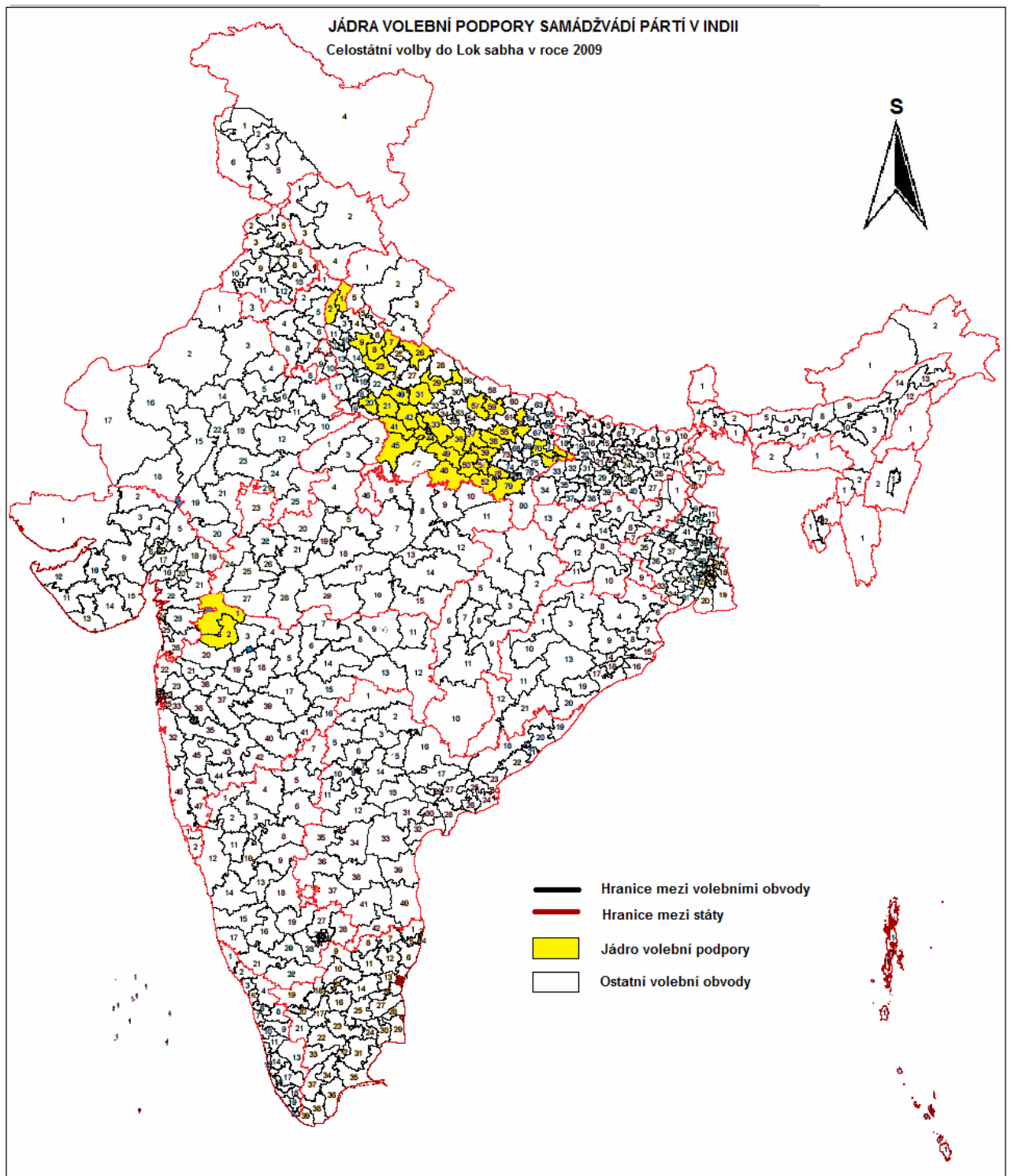

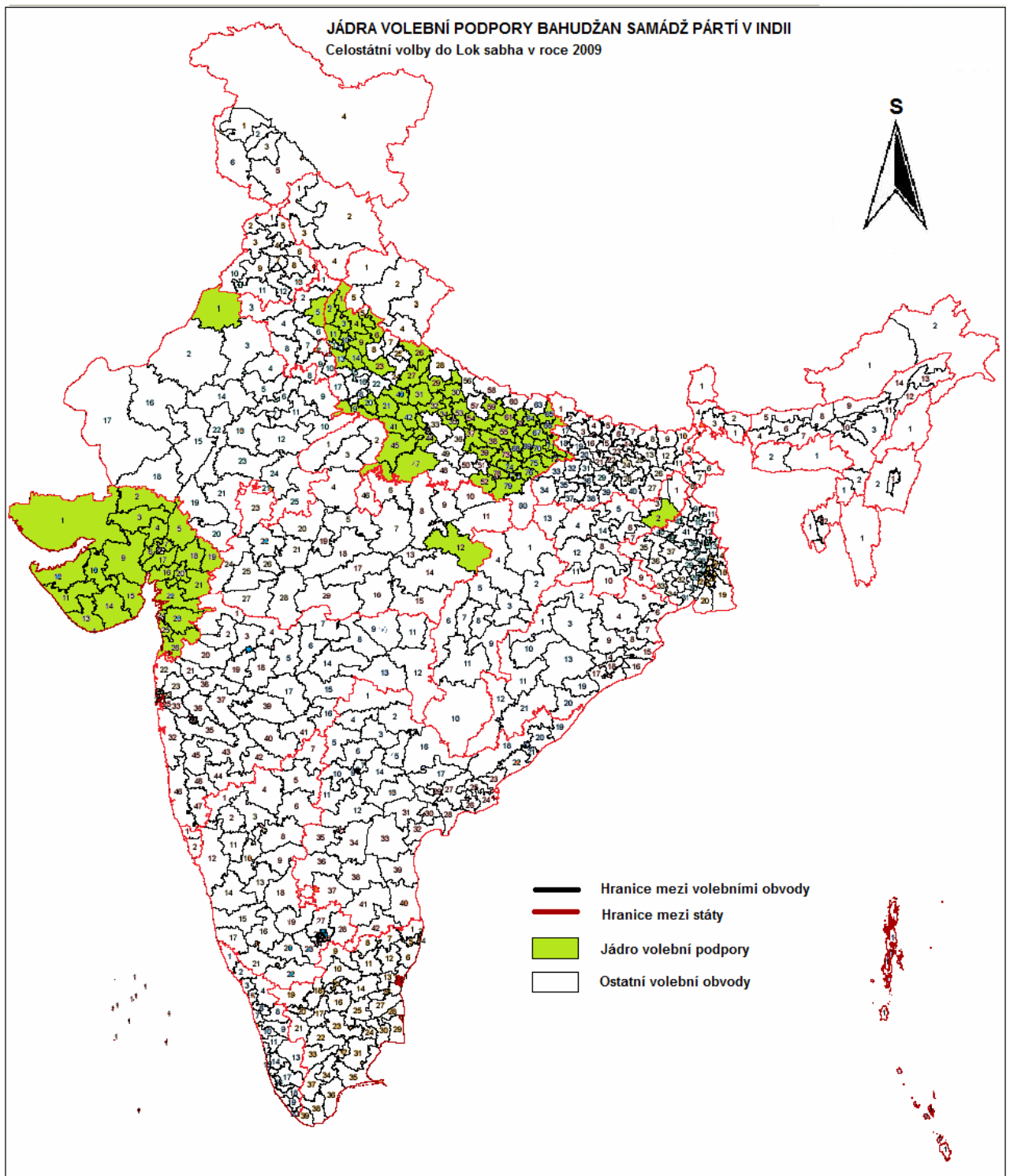
Příloha č. 4:

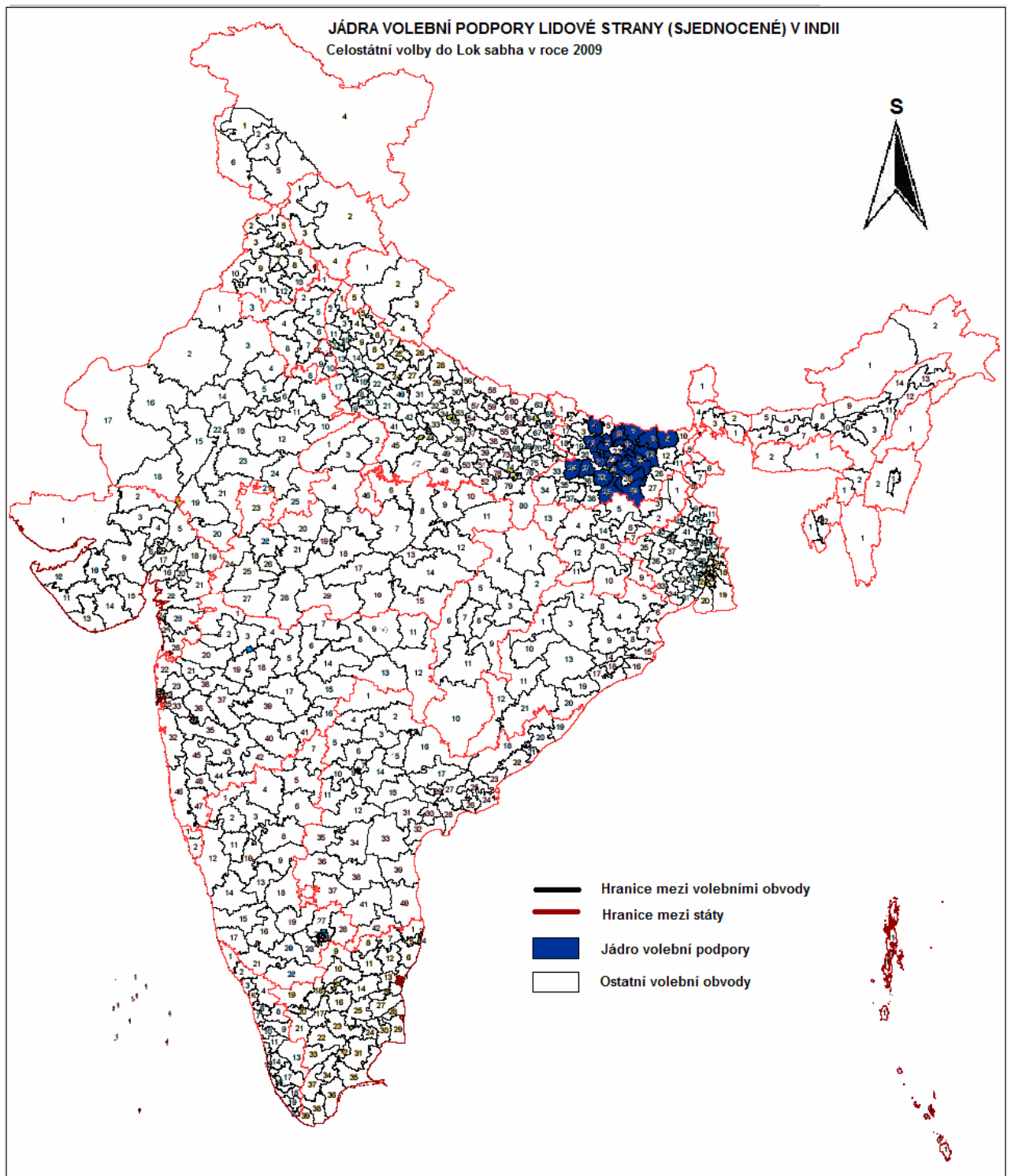
Příloha č. 5:

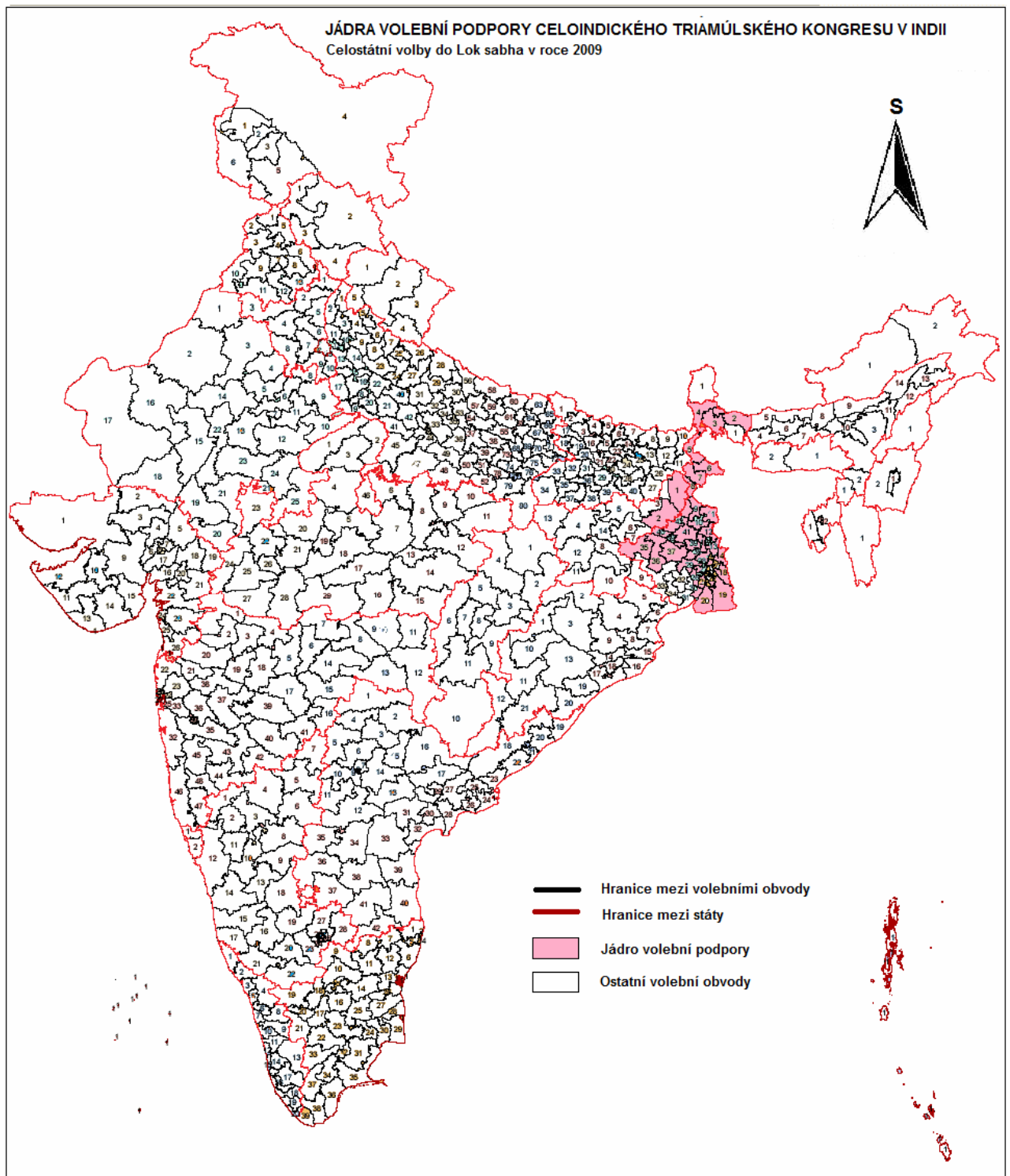

Příloha č. 8:

Příloha č. 9:

Příloha č. 10:

